

Model Polisi Cyflogau Athrawon 2022/23

RHEOLI'R DDOGFEN	
Enw'r Polisi	Polisi Cyflogau Athrawon 2022/23
Adran	Adnoddau Dynol
Swyddogion Adolygu	Grŵp Adnoddau Dynol ERW ar ran y 3 Awdurdod Lleol cyfansoddol
Y BROSES YMGYNGHORI	
<p>Ymgynghorwyd â'r Undebau Llafur canlynol ynghylch y Polisi hwn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Gymdeithas Arweinwyr Ysgolion a Cholegau (ASCL) • Cymdeithas Genedlaethol y Prifathrawon (NAHT) • Cymdeithas Genedlaethol yr Ysgolfeistri ac Undeb yr Athrawesau (NASUWT) • Yr Undeb Addysg Genedlaethol (NEU) • UCAC	

MODEL POLISI CYFLOGAU ATHRAWON 2022/23

Mabwysiadodd Corff Llywodraethu Ysgol _____
y Polisi hwn yn ffurfiol ar _____.

TABL CYNNWYS

1.	Cyflwyniad	4
2.	Datganiad o Fwriad	4
3.	Deddfwriaeth Cydraddoldeb	4
4.	Swydd-ddisgrifiadau	5
5.	Gwerthusiad	5
6.	Rhwymedigaethau'r Corff Llywodraethu	5
7.	Rhwymedigaethau'r Pennaeth	5
8.	Rhwymedigaethau'r Athrawon	6
9.	Differynnau	6
10.	Diogelu	6
11.	Medrusrwydd a Datblygiad Cyflog	6
12.	Pennu Cyflogau	7
13.	Cyflog y Pennaeth	7
14.	Cyflog y Dirprwy Bennaeth/Pennaeth Cynorthwyol	8
15.	Datblygiad Cyflog ar gyfer Aelodau'r Grŵp Arwain	9
16.	Cyflog Athrawon Dosbarth	10
17.	Ceisiadau am Dâl ar yr Ystod Cyflog Uwch	12
18.	Rôl Ymarferwr Arweiniol	14
19.	Athrawon heb gymhwyso	15
20.	Lwfansau a Thaliadau yn ôl Disgresiwn	16
21.	Cyfrifo Cyflogau ac Amser Athrawon Rhan-amser	18
22.	Athrawon a Gyflogir ar Fyr Rybudd (Cyflenwi)	19
23.	Cyfandaliad Anghyfunol am 2022/23	19
Atodiad 1:	Ystodau Cyflog 2022/23	20
Atodiad 2:	Datganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon	24
Atodiad 3:	Meini Prawf ar gyfer Datblygu i'r Ystod Cyflog Uwch	25
Atodiad 4:	Ffurflen Gais ar gyfer yr Ystod Cyflog Uwch	26
Atodiad 5:	Siart Llif y Broses Adolygu Cyflogau	27
Atodiad 6:	Canllawiau ar Gyflogau'r Grŵp Arwain	28
Atodiad 7:	Ffurflen Adolygu Flynyddol y Grŵp Arwain	35
Atodiad 8:	Y Broses Apeliadau Cyflog	36
Atodiad 9:	Cyfrifo Cyflogau ac Amser Athrawon Rhan-amser	39
Atodiad 10:	Strwythur Staffio yr Ysgol	40

1. CYFLWYNIAD

- 1.1. Mae'r Polisi Cyflogau hwn yn darparu fframwaith ar gyfer gwneud penderfyniadau ynghylch cyflogau athrawon. Fe'i datblygwyd i gydymffurfio â gofynion y Ddogfen Cyflog ac Amodau Athrawon Ysgol (Cymru) (DCAAY(C)), ac mae wedi bod yn destun ymgynghori â'r holl gymdeithasau addysgu cydnabyddedig.
- 1.2. Mae'r polisi cyflogau hwn yn berthnasol i'r rheiny a gyflogir yn uniongyrchol gan Awdurdodau Lleol yn unig, ac nid yw'n berthnasol i unrhyw un a gyflogir trwy asiantaeth.

2. DATGANIAD O FWRIAD

- 2.1. Prif ddyletswydd statudol Cyrff Llywodraethu yng Nghymru, fel y'i nodir ym mharagraff 21 (2) o Ddeddf Addysg 2002, yw cynnal yr ysgol gyda'r bwriad o hyrwyddo safonau uchel o gyflawniad addysgol yn yr ysgol. Bwriedir i'r Polisi hwn gefnogi'r ddyletswydd statudol honno.
- 2.2. Bydd y gweithdrefnau ar gyfer pennu cyflogau yn yr Ysgol hon yn gyson ag egwyddorion bywyd cyhoeddus: gwrthrychedd, didwylledd ac atebolrwydd.
- 2.3. Bydd y Corff Llywodraethu yn gweithredu ag unplygrwydd, cyfrinachedd, gwrthrychedd a gonestrwydd er lles pennaf yr Ysgol mewn perthynas â gweithredu'r Polisi hwn.
- 2.4. Bydd y Corff Llywodraethu yn agored am benderfyniadau tâl a wnaethpwyd a champau a gymerwyd, a bydd yn barod i egluro penderfyniadau a champau i bobl sydd â diddordeb.
- 2.5. Bydd unrhyw ddiwygiadau yn y dyfodol i'r polisi hwn yn cydymffurfio â'r DCAAY(C), a byddant yn destun ymgynghoriad â phartïon perthnasol, gan gynnwys undebau llafur cydnabyddedig.

3. CYDRADDOLDEBAU

- 3.1. Mae'r Ysgol yn ymrwymedig i sicrhau cydraddoldeb ym mhopeth a wnawn. Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 wedi disodli a chryfhau'r ddeddfwriaeth flaenorol ar gydraddoldeb. Bydd y Corff Llywodraethu yn cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth gydraddoldeb sy'n berthnasol.
- 3.2. Cymhwysir y Polisi hwn yn gyson i bob cyflogai a hynny heb ystyried oedran, anabledd, hil, rhywedd (rhyw), ailbennu rhywedd, priodas/partneriaeth sifil, beichiogrwydd/mamolaeth, crefydd, cred na chyfeiriadedd rhywiol.
- 3.3. Bydd y Corff Llywodraethu yn hyrwyddo cydraddoldeb ym mhob agwedd ar fywyd yr ysgol, yn benodol mewn perthynas â phob penderfyniad ar hysbysebu swyddi, penodi, dyrchafu a thalu staff, a hyfforddi a datblygu staff.
- 3.4. Bydd y Corff Llywodraethu yn sicrhau bod prosesau talu'n dryloyw ac yn deg. Bydd pob penderfyniad a wneir yn cael ei gyfiawnhau a'i gofnodi'n wrthrychol. Bydd addasiadau rhesymol yn cael eu gwneud fesul achos, er mwyn ystyried

amgylchiadau unigolion, er enghraifft absenoldeb hirdymor oherwydd mamolaeth neu afiechyd, gan gynnwys absenoldeb yn ymwneud â COVID.

4. SWYDD-DDISGRIFIADAU

- 4.1. Bydd y Pennaeth yn sicrhau bod gan bob aelod o'r staff swydd-ddisgrifiad yn unol â strwythur staffio yr Ysgol (**gweler Atodiad 10**), fel y cytunwyd gan y Corff Llywodraethu.

5. GWERTHUSIADAU

- 5.1. Bydd y Corff Llywodraethu yn cydymffurfio â Rheoliadau Gwerthuso Athrawon Ysgol (Cymru) 2011 o ran gwerthuso Penaethiaid ac Athrawon trwy gymhwyso Polisi Rheoli Perfformiad yr Ysgol.

6. RHWYMEDIGAETHAU'R CORFF LLYWODRAETHU

- 6.1. Bydd y corff llywodraethu yn gwneud y canlynol:
- cyflawni ei rwymedigaethau fel y'u nodir yn y DCAAY(C) a'r Amodau Gwasanaeth i Athrawon Ysgol yng Nghymru a Lloegr (y "Burgundy Book");
  - sefydlu Pwyllgor Cyflogau a Phwyllgor Apeliadau Cyflog;
  - gwneud pob penderfyniad ynghylch datblygiad cyflog, gan ystyried argymhellion y Pennaeth;
  - sicrhau bod cyllid ar gael i gefnogi penderfyniadau ynghylch cyflogau, yn unol â'r Polisi Cyflogau hwn a chynllun gwariant yr Ysgol;
  - sicrhau bod athrawon, trwy'r Pennaeth, yn cael gwybod am benderfyniadau ynghylch cyflogau sy'n effeithio arnynt, a bod cofnodion yn cael eu cadw o'r argymhellion a'r penderfyniadau a wneir; a
  - monitro'n flynyddol ganlyniadau penderfyniadau ynghylch cyflogau, gan gynnwys i ba raddau y gall grwpiau gwahanol o athrawon ddatblygu ar gyfraddau gwahanol. Bydd canlyniad yr adolygiad yn cael ei rannu â chynrychiolwyr undebau llafur lefel ysgol.

7. RHWYMEDIGAETHAU'R PENNAETH

- 7.1. Bydd y Pennaeth yn gwneud y canlynol:
- sicrhau bod pob gwerthuswr (os nad y Pennaeth yw hwnnw) yn darparu gwybodaeth gywir, berthnasol, gyflawn ac amserol am argymhellion ynghylch cyflogau;
  - cymedroli asesiadau perfformiad ac argymhellion cychwynnol ynghylch cyflogau i sicrhau cysondeb a thegwch;

- cyflwyno argymhellion perthnasol ynghylch cyflogau i'r Pwyllgor Cyflogau, a sicrhau bod y Pwyllgor Cyflogau yn cael gwybodaeth berthnasol er mwyn gallu gwneud penderfyniadau ynghylch cyflogau;
- rhoi gwybod i'r Athrawon am Bolisi Cyflogau yr Ysgol, a sicrhau bod copi ar gael iddynt;
- rhoi gwybod i'r staff sy'n gweinyddu'r gyflogres a/neu'r staff adnoddau dynol yn yr Awdurdod Lleol am benderfyniadau ynghylch cyflogau y mae angen eu rhoi ar waith; a
- sicrhau bod adroddiad ar weithrediad y Polisi Cyflogau yn cael ei gyflwyno i'r Corff Llywodraethu a'r Undebau Llafur perthnasol yn flynyddol.

8. RHWYMEDIGAETHAU ATHRAWON

8.1. Bydd yr Athrawon yn gwneud y canlynol:

- ymgyfarwyddo â darpariaethau'r Polisi Cyflogau hwn, y DCAAY(C), y safonau proffesiynol perthnasol, a'r holl bolisiau perthnasol ar gyflogaeth ysgolion; a
- mynd i'r afael â'r prosesau a nodir yn y Polisi hwn, a hynny mewn modd cadarnhaol.

9. DIFFERYNNAU

9.1. Yn fframwaith y DCAAY(C), bydd differynnau priodol yn cael eu creu a'u cynnal rhwng swyddi yn yr Ysgol, gan gydnabod atebolrwydd a phwysau swydd, ac angen y Corff Llywodraethu i recriwtio a chadw digon o Athrawon o'r ansawdd gofynnol ar bob lefel.

10. DIOGELU

10.1. Lle mae penderfyniad tâl yn arwain, neu'n gallu arwain, at ddechrau cyfnod diogelu, bydd y Corff Llywodraethu yn cydymffurfio â darpariaethau perthnasol y DCAAY(C) ac yn rhoi'r rhybudd gofynnol cyn gynted â phosibl a chyn pen mis ar ôl y penderfyniad.

11. MEDRUSRWYDD A DATBLYGIAD CYFLOG

11.1. Lle mae athro yn destun camau ffurfiol Gweithdrefn Medrusrwydd yr Ysgol, bydd prosesau rheoli perfformiad yr Ysgol yn cael eu gohirio mewn perthynas â'r Athro dan sylw nes i'r Weithdrefn Medrusrwydd ddod i'w chasgliad.

11.2. Pan gwblheir y Weithdrefn Medrusrwydd, bydd yr athro yn ailddechrau prosesau rheoli perfformiad yn unol â Pholisi'r Ysgol.

11.3. Ni fydd datblygiad cyflog yn ganiataol yn unol â'r Polisi Cyflog hwn tra bydd Athro yn destun camau ffurfiol Gweithdrefn Medrusrwydd yr Ysgol.

11.4. Ar ôl cwblhau'r Weithdrefn Medrusrwydd, byddai'r Athro'n ailymuno â'r cylch Rheoli Perfformiad.

- 11.5. Ni fydd datblygiad cyflog yn cael ei gymhwyso'n ôl-weithredol mewn unrhyw achos yn ymwneud â medrusrwydd ffurfiol.

12. PENNU CYFLOGAU

- 12.1. Mae'r corff Llywodraethu wedi dirprwyo ei bwerau pennu cyflog i'r Pwyllgor Cyflogau.

12.2. Pennu Cyflogau yn Flynyddol

- 12.2.1. Bydd cyflogau'r holl staff addysgu, gan gynnwys y rheiny yn y grŵp arwain, yn cael eu hadolygu'n flynyddol, a hynny'n weithredol o 1 Medi. Bydd y Corff Llywodraethu yn cwblhau adolygiadau blynyddol o gyflog Athrawon, ynghyd ag asesiadau o geisiadau i ddatblygu i'r Ystod Cyflog Uwch, erbyn 31 Hydref; bydd gwerthusiadau blynyddol y Pennaeth yn cael eu cwblhau erbyn 31 Rhagfyr.

- 12.2.2. Gall adolygiadau gael eu cynnal ar adegau eraill yn ystod y flwyddyn, er mwyn adlewyrchu, er enghraifft, unrhyw newidiadau mewn amgylchiadau neu newidiadau yn y swydd-ddisgrifiad sy'n arwain at newid yn y sail ar gyfer cyfrifo cyflog unigolyn.

- 12.2.3. Bydd y Corff Llywodraethu yn cymhwyso unrhyw godiadau cyflog cenedlaethol yn y dyfodol fel y'u nodir yn y DCAAY(C).

12.3. Rhoi gwybod am benderfyniad ynghylch cyflogau

- 12.3.1. Bydd datganiad ysgrifenedig yn cael ei roi i bob Athro yn nodi'r cyflog ac unrhyw fuddion ariannol eraill y caiff eu hawlio ar ôl penderfyniad. Lle bo hynny'n berthnasol, bydd hyn yn cynnwys gwybodaeth ynghylch ar ba sail y gwnaed y penderfyniad. Bydd hyn yn cael ei wneud erbyn 31 Hydref ar gyfer Athrawon, 31 Rhagfyr ar gyfer Pennaethiaid, neu cyn pen mis ar ôl gwneud y penderfyniad.

12.4. Y Weithdrefn ar gyfer Apeliadau

- 12.4.1. Mae gan y Corff Llywodraethu weithdrefn ar gyfer apeliadau mewn perthynas â chyflogau. Fe'i heglurir yn **Atodiad 8** i'r Polisi Cyflogau hwn.

13. CYFLOG Y PENNAETH

- 13.1. Bydd y Corff Llywodraethu yn sicrhau bod y broses o bennu cydnabyddiaeth ariannol y Pennaeth yn deg ac yn dryloyw.

- 13.2. Bydd y Corff Llywodraethu yn pennu ystod cyflog arweinyddiaeth saith pwynt, y gellir ei hadolygu yn ôl yr angen ar gyfer y Pennaeth, a hynny'n seiliedig ar faint grŵp yr ysgol ac unrhyw ffactorau perthnasol ychwanegol, parhaol sydd wedi'u pennu yn fframwaith y DCAAY(C) (yn benodol paragraffau 9.2, 9.3 a 9.4).

- 13.3. Bydd y ffactorau ychwanegol i'w hystyried yn cynnwys holl gyfrifoldebau parhaol y swydd, yr heriau sy'n benodol i'r rôl, a'r holl ystyriaethau perthnasol eraill, ynghyd ag unrhyw ffactorau sy'n gysylltiedig â recriwtio a chadw staff.

- 13.4. Gall y Corff Llywodraethu ailbennu ystod cyflog y Pennaeth os bydd angen newid grŵp y Pennaeth (gan gynnwys lle bo'r Pennaeth yn cymryd cyfrifoldeb dros fwy nag un ysgol mewn ffederasiwn ac yn dod yn atebol am yr ysgolion hynny'n barhaol). Gall ystod cyflog y Pennaeth hefyd gael ei hadolygu ar unrhyw adeg os ystyrir bod angen adlewyrchu newid arwyddocaol o ran cyfrifoldebau'r swydd.
- 13.5. Ni fydd taliadau ar gyfer cyfrifoldebau dros dro y Pennaeth yn cael eu cynnwys yn yr ystod cyflog, ond byddant yn cael eu pennu yn unol â'r DCAAY(C), fel yr eglurir yn **Atodiad 6**.
- 13.6. Yn yr Ysgol hon, bydd y Corff Llywodraethu yn defnyddio pwyntiau cyflog cyfeirio yn ôl disgrisiwn ar gyfer cyflog arweinwyr, fel y nodir yn **Atodiad 1**, ac mae wedi cytuno ar ystod cyflog saith cam, sef Axxx i Axxx (y manylion i'w cynnwys yma gan yr ysgol).
- 13.7. **Cyflog Adeg Penodi**
- 13.7.1. Yn achos penodiadau newydd, bydd y Corff Llywodraethu yn pennu'r ystod cyflog arweinwyr i'w hysbysebu, a bydd yn cytuno ar y cyflog cychwynnol pan fydd y Pennaeth yn cael ei benodi, a hynny gan ystyried rôl lawn y Pennaeth a darpariaethau'r DCAAY(C).
- 13.7.2. Bydd y Corff Llywodraethu yn mabwysiadu proses tri cham wrth osod y cyflog ar gyfer Pennaeth newydd, fel y nodir yn **Atodiad 6**.
- 13.7.3. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn adolygu grŵp Pennaeth yr Ysgol ac ystod cyflog arweinwyr y Pennaeth, yn ôl yr angen, er mwyn sicrhau perthynoleddau cyflog teg yn yr Ysgol.
- 13.7.4. Gweler **Atodiad 6** i'r Polisi Cyflogau hwn am ganllawiau ynghylch ystodau cyflog arweinwyr, ac **Atodiad 7** am Ddatganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau.
- 13.8. **Pennaethiaid sy'n gyfrifol ac yn atebol am fwy nag un ysgol yn barhaol**
- 13.8.1. Pan benodir Pennaeth i fod yn gyfrifol ac yn atebol yn barhaol am fwy nag un ysgol, dylai'r Corff Llywodraethu seilio'r penderfyniad ynghylch grŵp y Pennaeth ar gyfanswm nifer yr unedau disgyblion ledled pob ysgol, a fydd yn rhoi maint grŵp ar gyfer y ffederasiwn yn unol ag **Atodiad 6**.
- 13.8.2. Bydd hefyd angen rhoi ystyriaeth i'r gydnabyddiaeth ariannol ar gyfer Athrawon eraill a fydd, o ganlyniad i rôl y Pennaeth, yn ymgymryd â chyfrifoldebau ychwanegol. Bydd y rhain yn seiliedig ar unrhyw gyfrifoldebau ychwanegol sy'n gysylltiedig â'r swydd (nid yr Athro), a gofnodir. Ni ddylid cytuno i gynyddu'r gydnabyddiaeth ariannol oni bai fod y swydd yn cronni cyfrifoldebau ychwanegol o ganlyniad i rôl fwy y Pennaeth – nid yw'n awtomatig.
- 14. CYFLOG Y DIRPRWY BENNAETH/PENNAETH CYNORTHWYOL**
- 14.1. Yn yr Ysgol hon, bydd y Corff Llywodraethu yn defnyddio'r pwyntiau cyflog yn ôl disgrisiwn ar gyfer cyflogau arweinwyr, fel y nodir yn **Atodiad 1**.

- 14.2. Bydd y Corff Llywodraethu yn pennu ystod cyflog arweinwyr pum pwynt ar gyfer swyddi'r Dirprwy Bennaeth/Pennaeth Cynorthwyol, yn seiliedig ar faint grŵp yr ysgol ac unrhyw ffactorau perthnasol ychwanegol parhaol, fel y'u pennir yn fframwaith y DCAAY(C).
- 14.3. Bydd yr ystod ar gyfer swyddi unigol yn cael ei phennu yn unol â dyletswyddau a chyfrifoldebau'r swydd, a gall amrywio o swydd i swydd.
- 14.4. Yn yr ysgol hon, ystod cyflog pum cam y Dirprwy Bennaeth yw **Axx** i **Axxx** (*manyllion y cyflog i'w nodi yma gan yr ysgol*).
- 14.5. Yn yr Ysgol hon, ystod cyflog pum cam y Pennaeth Cynorthwyol yw **Axx** i **Axxx** (*manyllion y cyflog i'w nodi yma gan yr ysgol*).
- 14.6. **Cyflog Adeg Penodi**
- 14.6.1. Pan fydd angen gwneud penodiad newydd, bydd y Corff Llywodraethu yn pennu'r ystod cyflog arweinwyr ar gyfer y swydd i'w hysbysebu, a bydd yn cytuno ar y cyflog cychwynol pan fydd y Dirprwy Bennaeth/Pennaeth Cynorthwyol yn cael ei benodi.
- 14.6.2. Bydd yr ystod cyflog yn cael ei phennu yn unol â'r DCAAY(C).
- 14.6.3. Bydd y Corff Llywodraethu yn mabwysiadu'r broses tri cham wrth osod y cyflog ar gyfer penodiadau newydd i'r tîm arwain ehangach, fel y nodir yn **Atodiad 6**.

15. DATBLYGIAD CYFLOG AR GYFER AELODAU'R GRŴP ARWAIN

- 15.1. Mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu ystyried yn flynyddol a ddylid cynyddu cyflogau aelodau o'r grŵp arwain sydd wedi cwblhau blwyddyn o gyflogaeth oddi ar y tro diwethaf i gyflogau gael eu pennu ac, os yw'n penderfynu gwneud hynny, i ba gyflog o fewn yr ystod cyflog berthnasol, a bennir yn unol â'r DCAAY(C).
- 15.2. Bydd unigolyn wedi cwblhau 'blwyddyn o gyflogaeth' os bydd wedi cwblhau cyfnodau o gyflogaeth sy'n gyfwerth ag o leiaf 26 wythnos, gyda'i gilydd, yn y flwyddyn ysgol flaenorol. I'r dibenion hyn, mae cyfnod cyflogaeth yn para o ddechrau'r wythnos pan fydd y gyflogaeth y cychwyn i ddiwedd yr wythnos pan gaiff y gyflogaeth ei therfynu, ac mae'n cynnwys unrhyw gyfnodau gwyliau ac unrhyw gyfnodau o absenoldeb o'r gwaith o ganlyniad i salwch neu anaf, pa un a yw gwasanaeth yr unigolyn yn ystod y cyfnod hwnnw yn llawn-amser, yn rhan-amser, yn rheolaidd neu fel arall.
- 15.3. Dylai'r cyflog ddatblygu'n flynyddol o 1 Medi, gan dybio o blaid cynnydd oni bai fod yr unigolyn wedi cael ei hysbysu trwy weithdrefnau medruswydd ffurfiol fod y gwasanaeth yn anfoddfaol mewn perthynas â'r flwyddyn honno.
- 15.4. Gall y Corff Llywodraethu ddyfarnu pwynt ychwanegol i unrhyw Bennaeth, Dirprwy Bennaeth neu Bennaeth Cynorthwyol, yr oedd ei berfformiad yn y flwyddyn flaenorol yn rhagorol, yn enwedig mewn perthynas â'r amcanion y cytunwyd arnynt.
- 15.5. Gellir penderfynu peidio â dyfarnu datblygiad cyflog lle mae'r Pennaeth, y Dirprwy Bennaeth neu'r Pennaeth Cynorthwyol yn destun achos medruswydd ffurfiol.

- 15.6. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn cofnodi ei benderfyniad ynghylch datblygiad cyflog ar y ffurflen Adolygu Cyflog Blynyddol yn **Atodiad 7**. Bydd copi o'r ffurflen hon yn cael ei ddarparu i'r aelod o'r staff.
- 15.7. Os dyfernir datblygiad cyflog, bydd cyflog yr aelod o'r staff yn cynyddu, a hynny'n weithredol o 1 Medi yn y flwyddyn academaidd gyfredol.
- 15.8. Os na ddyfernir datblygiad cyflog, bydd y rhesymeg dros y penderfyniad hwnnw'n cael ei chofnodi ar ffurflen yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau. Mae gan yr aelod o'r staff yr hawl i apelio yn erbyn unrhyw benderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog. Mae'r weithdrefn apelio i'w gweld yn **Atodiad 8**.

16. CYFLOG ATHRAWON DOSBARTH

16.1. Cyflog Adeg Penodi

- 16.1.1. Bydd hysbysebion ar gyfer swyddi gwag yn yr Ysgol yn cael eu hystyried gan y Pennaeth **[a'r (nodwch fanylion y pwyllgor) os yw'n briodol]**. Bydd pob swydd yn cael ei hysbysebu naill ai'n fewnol neu'n allanol, yn lleol neu'n genedlaethol, fel y bo'n briodol.
- 16.1.2. Bydd yr hysbyseb yn cynnwys manylion yr ystod cyflog ac unrhyw lwfansau neu daliadau ychwanegol sy'n berthnasol i'r swydd.
- 16.1.3. Bydd y Corff Llywodraethu yn pennu'r cyflog cychwynnol ar gyfer swydd Athro dosbarth, yn unol â'r Brif Ystod Cyflog a'r Ystod Cyflog Uwch, y manylir arnynt yn **Atodiad 1**.
- 16.1.4. Bydd y corff llywodraethu'n pennu cyflog dechreuol ar gyfer swydd wag athro ystafell ddosbarth. Mae'r corff llywodraethu yn ymrwymedig i egwyddor cludadwyedd tâl i athrawon sy'n cael eu talu ar hyn o bryd yn unol â darpariaethau'r DCAAY(C) neu'r DCAAY, a bydd yn cymhwysu'r egwyddor hon yn ymarferol wrth wneud penodiadau newydd.
- 16.1.5. Wrth bennu'r cyflog cychwynnol ar gyfer athro dosbarth presennol mewn academi neu ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol yng Nghymru neu yn Lloegr ac sy'n cael ei dalu yn unol â'r DCAAY(C) neu'r DCAAY, bydd y corff llywodraethu yn talu'r athro ar y brif ystod cyflog neu'r ystod cyflog uwch, a hynny ar bwynt ar y raddfa sydd o leiaf yn cynnal hawl blaenorol yr athro i dâl, plws unrhyw ddatblygiad cyflog, y byddai wedi ei gael pe byddai wedi aros yn ei swydd flaenorol.
- 16.1.6. At hynny, os yw'r ymgeisydd llwyddiannus yn athro sydd wedi cael seibiant o'r gwasanaeth, yna gall y corff llywodraethu bennu ei bwynt ar y raddfa yn seiliedig ar ei gyflog terfynol blaenorol a dalwyd yn unol â'r DCAAY(C) neu'r DCAAY. Yn cynnwys unrhyw gynyddran y byddai'r athro wedi bod yn gymwys i'w gael pe byddai wedi parhau yn ei swydd flaenorol ar yr adeg pan newidiodd ei gyflogaeth. Gall Cyrff Llywodraethu roi ystyriaeth i unrhyw brofiad perthnasol a fagwyd yn unrhyw rôl addysgu mewn sector arall yng Nghymru neu awdurdodaeth arall, neu gyfnod o gyflogaeth mewn sector perthnasol y tu allan i faes addysgu.

- 16.1.7. Rhaid i gludadwyedd cyflog rychwantu seibiant yn y gwasanaeth addysgu am resymau iechyd a chymdeithasol, er enghraifft rhesymau mamolaeth/tadolaeth, meddygol neu deuluol. Mewn sefyllfa lle mae'r cyflogwr newydd yn bwriadu cymryd safbwynt gwahanol, rhaid i'r sail ar gyfer gwneud hynny fod yn anwahaniaethol mewn perthynas â deddfwriaeth cydraddoldeb a deddfwriaeth berthnasol arall.
- 16.1.8. Ni fydd y Corff Llywodraethu yn cyfyngu ar yr ystod cyflog a hysbysebir, na'r cyflog cychwynnol na'r rhagolygon ar gyfer datblygiad cyflog o ran swyddi Athrawon dosbarth, heblaw am isafswm y Brif Ystod Cyflog ac uchafswm yr Ystod Cyflog Uwch.
- 16.2. **Datblygiad Cyflog ar gyfer Athrawon sydd ar y Brif Ystod Cyflog ar hyn o bryd**
- 16.2.1. Mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu ystyried yn flynyddol a ddylid cynyddu cyflogau athrawon (ac eithrio Athrawon Newydd Gymhwysu sy'n ymgymryd â'u blwyddyn ymsefydlu) sydd wedi cwblhau blwyddyn o gyflogaeth oddi ar y tro diwethaf i gyflogau gael eu pennu ac, os yw'n penderfynu gwneud hynny, i ba gyflog o fewn yr ystod cyflog berthnasol a bennir yn unol â'r DCAAY(C).
- 16.2.2. Dyfernir datblygiad cyflog i Athrawon yn eu blwyddyn ymsefydlu wedi iddynt gwblhau eu blwyddyn ymsefydlu yn llwyddiannus.
- 16.2.3. Bydd unigolyn wedi cwblhau 'blwyddyn o gyflogaeth' os bydd wedi cwblhau cyfnodau o gyflogaeth sy'n gyfwerth ag o leiaf 26 wythnos, gyda'i gilydd, yn y flwyddyn ysgol flaenorol. I'r dibenion hyn, mae cyfnod cyflogaeth yn para o ddechrau'r wythnos pan fydd y gyflogaeth y cychwyn i ddiwedd yr wythnos pan gaiff y gyflogaeth ei therfynu, ac mae'n cynnwys unrhyw gyfnodau gwyliau ac unrhyw gyfnodau o absenoldeb o'r gwaith o ganlyniad i salwch neu anaf, pa un a yw gwasanaeth yr unigolyn yn ystod y cyfnod hwnnw yn llawn-amser, yn rhan-amser, yn rheolaidd neu fel arall.
- 16.2.4. Mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu ddyfarnu datblygiad cyflog o un pwynt i Athro sydd ar bwyntiau M2 i M5 o'r Brif Raddfa Gyflog wedi iddo gwblhau blwyddyn o gyflogaeth a gwblhawyd yn rôl Athro cymwysedig yn ystod y flwyddyn ysgol flaenorol, oni bai fod yr Athro wedi cael gwybod trwy weithdrefnau medrusrwydd ffurfiol fod ei wasanaeth yn anfodhaol mewn perthynas â'r flwyddyn honno.
- 16.2.5. Dylai'r cyflog ddatblygu'n flynyddol o 1 Medi, gan dybio o blaid cynnydd oni bai fod yr unigolyn wedi cael ei hysbysu trwy weithdrefnau medrusrwydd ffurfiol fod y gwasanaeth yn anfodhaol mewn perthynas â'r flwyddyn honno.
- 16.2.6. Gall y Corff Llywodraethu ddyfarnu pwynt ychwanegol i unrhyw Athro ar y Brif Raddfa yr oedd ei berfformiad yn y flwyddyn flaenorol yn rhagorol, yn enwedig mewn perthynas ag addysgu yn yr ystafell ddosbarth.
- 16.2.7. Gellir gwneud penderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog lle mae'r Athro yn destun gweithdrefnau medrusrwydd ffurfiol.
- 16.2.8. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn cofnodi ei benderfyniad ynghylch datblygiad cyflog yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon yn Atodiad 2. Bydd copi o'r ffurflen hon yn cael ei darparu i'r athro.

- 16.2.9. Os dyfernir datblygiad cyflog, bydd cyflog yr Athro yn cynyddu, a hynny'n weithredol o 1 Medi yn y flwyddyn academaidd gyfredol.
- 16.2.10. Os na ddyfernir datblygiad cyflog, bydd y rhesymeg dros y penderfyniad hwnnw'n cael ei chofnodi yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon. Mae gan yr athro yr hawl i apelio yn erbyn unrhyw benderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog. Mae'r weithdrefn apelio i'w gweld yn **Atodiad 8**.
- 16.3. **Datblygiad Cyflog ar gyfer Athrawon sydd ar yr Ystod Cyflog Uwch ar hyn o bryd**
- 16.3.1. Mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu ystyried yn flynyddol a ddylid cynyddu cyflogau athrawon (ac eithrio Athrawon Newydd Gymhwysu sy'n ymgymryd â'u blwyddyn ymsefydlu) sydd wedi cwblhau blwyddyn o gyflogaeth oddi ar y tro diwethaf i gyflogau gael eu pennu ac, os yw'n penderfynu gwneud hynny, i ba gyflog o fewn yr ystod cyflog berthnasol a bennir yn unol â'r DCAAY(C).
- 16.3.2. Bydd unigolyn wedi cwblhau 'blwyddyn o gyflogaeth' os bydd wedi cwblhau cyfnodau o gyflogaeth sy'n gyfwerth ag o leiaf 26 wythnos, gyda'i gilydd, yn y flwyddyn ysgol flaenorol. I'r dibenion hyn, mae cyfnod cyflogaeth yn para o ddechrau'r wythnos pan fydd y gyflogaeth y cychwyn i ddiwedd yr wythnos pan gaiff y gyflogaeth ei therfynu, ac mae'n cynnwys unrhyw gyfnodau gwyliau ac unrhyw gyfnodau o absenoldeb o'r gwaith o ganlyniad i salwch neu anaf, pa un a yw gwasanaeth yr unigolyn yn ystod y cyfnod hwnnw yn llawn-amser, yn rhan-amser, yn rheolaidd neu fel arall.
- 16.3.3. Dylai Datblygiad Cyflog ar y raddfa uwch yn y mwyafrif o achosion fod ar sail pob dwy flynedd yn unol â gofynion paragraff 14 o'r DCAAY(C) oni bai bod gweithdrefnau medrusrwydd yn mynd rhagddynt mewn perthynas â'r cyfnod hwnnw.
- 16.3.4. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn cofnodi ei benderfyniad ynghylch datblygiad cyflog yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon sydd yn **Atodiad 2**. Bydd copi o'r ffurflen hon yn cael ei darparu i'r athro.
- 16.3.5. Os dyfernir datblygiad cyflog, bydd cyflog yr Athro yn cynyddu, a hynny'n weithredol o 1 Medi yn y flwyddyn academaidd gyfredol.
- 16.3.6. Os na ddyfernir datblygiad cyflog, bydd y rhesymeg dros y penderfyniad hwnnw'n cael ei chofnodi yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon. Mae gan yr athro yr hawl i apelio yn erbyn unrhyw benderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog. Mae'r weithdrefn apelio i'w gweld yn **Atodiad 8**.

17. CEISIADAU AM GYFLOG AR YR YSTOD CYFLOG UWCH

- 17.1. Gall Athro cymwysedig wneud cais unwaith bob blwyddyn i gael ei dalu ar yr Ystod Cyflog Uwch, yn unol â'r DCAAY(C) a Pholisi Cyflogau yr Ysgol hon.
- 17.2. Cyfrifoldeb pob Athro yw penderfynu a ddylai gyflwyno cais.

- 17.3. Er mwyn i'r asesiad fod yn gadarn ac yn dryloyw, bydd yn broses sy'n seiliedig ar dystiolaeth.
- 17.4. Bydd yr amcanion personol ar gyfer y cylch gwerthuso sydd ar ddod yn cael eu gosod a'u cadarnhau ar lefel sy'n ddigonol i sicrhau y gellir bodloni'r meini prawf sydd wedi'u cynnwys yn y DCAAY(C) ar gyfer symud ymlaen i'r Ystod Cyflog Uwch, gan gynnwys bod yr Athro yn gymwys iawn ym mhob elfen o'r safonau perthnasol, a bod ei gyflawniadau a'i gyfraniad i'r ysgol yn sylweddol ac yn barhaus.
- 17.5. Gall athrawon sydd wedi bod yn absennol o'r gwaith oherwydd salwch, anabled neu resymau sy'n gysylltiedig â mamolaeth, ynghyd â'r rheiny nad ydynt yn destun Rheoliadau Gwerthuso 2011 (h.y. athro a gyflogir ar contract byrdymor o lai nag un tymor), ddyfynnu tystiolaeth ysgrifenedig o gyfnod addas a pherthnasol cyn dyddiad y cais i gefnogi eu cais.
- 17.6. **Proses**
- 17.6.1. Y dyddiad cau ar gyfer cais sydd i'w gyflwyno gan Athro i'w werthuswr yw **(yr ysgol i nodi dyddiad yma – fel arfer cyn diwedd Tymor yr Haf, h.y. 31 Awst)**.
- 17.6.2. Gellir gwneud eithriadau mewn rhai amgylchiadau penodol, e.e. yr Athrawon hynny sydd ar gyfnod mamolaeth neu sy'n absennol oherwydd salwch ar y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ceisiadau. Mewn amgylchiadau o'r fath, gall yr athro ofyn – o leiaf bythefnos cyn y dyddiad cau a nodwyd – am estyniad o hanner tymor ar y mwyaf ar gyfer cyflwyno cais.
- 17.6.3. Mae'r broses ar gyfer cyflwyno cais fel a ganlyn:

- Mae'r athro yn rhoi gwybod i'r gwerthuswr yn ysgrifenedig ei fod yn dymuno cael ei ystyried i ddringo i'r Ystod Cyflog Uwch ac y dylai ei amcanion personol ar gyfer y cyfnod gwerthuso dwy flynedd sydd i ddod adlewyrchu'r cais hwn.

Yn dilyn cwblhau'r cyfnod gwerthuso perthnasol:

- Bydd y gwerthuswr yn llenwi ffurflen asesu, fel y gwelir yn **Atodiad 4**, gan nodi argymhelliad y gwerthuswr mewn perthynas â datblygu i'r Ystod Cyflog Uwch, yn dilyn cwblhau'r cyfnod gwerthuso perthnasol.
- Bydd y Pennaeth yn ystyried argymhelliad y gwerthuswr ac yn gwneud argymhelliad i'r Pwyllgor Cyflogau.
- Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn gwneud penderfyniad ynghylch datblygiad cyflog, ar ôl cael cyngor gan y Pennaeth.
- Bydd yr athro yn cael hysbysiad ysgrifenedig o ganlyniad ei gais erbyn 31 Hydref yn y flwyddyn berthnasol.
- Os yw'r cais yn aflwyddiannus, bydd yr hysbysiad ysgrifenedig yn egluro pa feysydd o berfformiad yr Athro nas ystyrir eu bod wedi bodloni'r meini prawf perthnasol a nodir yn y Polisi hwn (gweler "Asesu" isod).

- Os gofynnir amdano, bydd adborth ar lafar yn cael ei roi gan y Pennaeth. Fel arfer, bydd adborth ar lafar yn cael ei roi cyn pen 10 diwrnod gwaith i'r dyddiad y rhoddwyd gwybod am ganlyniad y cais. Bydd adborth yn cael ei roi mewn modd cadarnhaol, a bydd yn cynnwys cyngor a chymorth ynghylch meysydd i'w gwella, er mwyn i'r athro fodloni'r meini prawf perthnasol.
- Os yw'r cais yn llwyddiannus, bydd yr athro yn symud i gam 1 o'r Ystod Cyflog Uwch ar 1 Medi yn y flwyddyn berthnasol, h.y. ar ôl llwyddo i gwblhau'r amcanion a osodwyd yn y flwyddyn academaidd hyd at 31 Awst 2022, bydd yr athro yn symud i'r cam cyntaf ar yr Ystod Cyflog Uwch ar 1 Medi 2022.

17.6.4. Gall ymgeiswyr aflwyddiannus apelio yn erbyn y penderfyniad, fel yr amlinellir yn **Atodiad 8**.

17.7. **Asesu**

17.7.1. Ni fydd cais yn llwyddiannus oni bai fod y Corff Llywodraethu yn fodlon bod holl ofynion y DCAAY(C) wedi'u bodloni, gan gynnwys:

- bod yr athro yn gymwys iawn ym mhob elfen o'r safonau perthnasol; a
- bod cyflawniadau'r athro, a'i gyfraniad at leoliad neu leoliadau addysgol, yn sylweddol ac yn gyson.

17.7.2. At ddibenion y Polisi Cyflogau hwn, bydd y Pwyllgor Cyflogau yn fodlon bod yr Athro wedi bodloni disgwyliadau'r Corff Llywodraethu ar gyfer symud ymlaen i'r Ystod Cyflog Uwch lle bydd meini prawf yr Ystod Cyflog Uwch (gweler **Atodiad 3**) wedi'u bodloni, fel y profwyd gan adolygiad gwerthuso llwyddiannus.

17.7.3. Mae rhagor o wybodaeth, gan gynnwys manylion am ffynonellau tystiolaeth, ar gael ym Mholisi Rheoli Perfformiad yr Ysgol.

18. **RÔL YMARFERWR ARWEINIOL**

18.1. Gall y Corff Llywodraethu greu swyddi Ymarferwyr Arweiniol ar gyfer athrawon sydd â'r prif ddiben o fodelu ac arwain ym maes gwella sgiliau addysgu.

18.2. Os bydd y Corff Llywodraethu yn dymuno creu swyddi o'r fath, bydd yn pennu'r cyfrifoldebau a'r ystod cyflog i'r swyddi hyn. Ymgynghorir â'r staff a'r undebau llafur perthnasol ynghylch unrhyw newidiadau arfaethedig o'r fath i'r strwythur staffio.

18.3. Polisi'r Corff Llywodraethu fydd penodi unrhyw Athro Ymarferydd Arweiniol newydd i ystod pum pwynt, fel sy'n briodol ym marn y Corff Llywodraethu.

18.4. Bydd yr ystod cyflog ar gyfer Ymarferwyr Arweiniol yn cydweddu â'r DCAAY(C), sef isafswm o £45,950 y flwyddyn ar hyn o bryd (h.y. Pwynt Cyflog Arweinwyr 1), ac uchafswm o £69,854 y flwyddyn (h.y. Pwynt Cyflog Arweinwyr 18).

18.5. Yn yr Ysgol hon, bydd y Corff Llywodraethu yn defnyddio'r pwyntiau cyflog cyfeirio yn ôl disgrisiwn, fel y nodir yn **Atodiad 1**.

18.6. Bydd datblygiad cyflog ar gyfer Ymarferwyr Arweiniol yn cael ei bennu yn unol â'r broses a nodir yn 16.3.1 i 16.3.4 uchod.

19. ATHRAWON HEB GYMHWYSO

19.1. Bydd cyflog blynyddol rhwng £19,689 a £31,139 y flwyddyn yn cael ei dalu i athro ar yr ystod cyflog heb gymhwyso. Yn yr Ysgol hon, bydd y Corff Llywodraethu yn defnyddio'r pwyntiau cyflog cyfeirio yn ôl disgrisiwn, fel y nodir yn **Atodiad 1**.

19.2. O dan Reoliadau Addysg (Gwaith Penodedig a Chofrestru) (Cymru) 2010, mae yna amgylchiadau penodol lle caiff y rheiny heblaw Athrawon cymwysedig sydd wedi cofrestru gyda Chyngor y Gweithlu Addysgu wneud 'gwaith penodedig'.

19.3. Bydd yr ysgol yn cydymffurfio â'r gofynion cyfreithiol hyn, ac ni fydd ond yn cyflogi athrawon heb gymhwyso fel y nodir yn y Rheoliadau hyn.

19.4. Gall y Corff Llywodraethu dalu lwfans ychwanegol i Athro heb gymhwyso sy'n bodloni'r meini prawf fel y'u diffinnir yn y DCAAY(C).

19.5. Mae'n rhaid i'r Corff Llywodraethu ddyfarnu datblygiad cyflog o un pwynt i Athro sydd ar bwntiau 1 i 6 o Raddfa Gyflog yr Athrawon heb Gymhwyso wedi iddo gwblhau blwyddyn o gyflogaeth a gwblhawyd yn ystod y flwyddyn ysgol flaenorol, oni bai fod yr Athro wedi cael gwybod trwy weithdrefnau medrusrwydd ffurfiol fod ei wasanaeth yn anfoddhaol mewn perthynas â'r flwyddyn honno.

19.6. Bydd unigolyn wedi cwblhau 'blwyddyn o gyflogaeth' os bydd wedi cwblhau cyfnodau o gyflogaeth sy'n gyfwerth ag o leiaf 26 wythnos, gyda'i gilydd, yn y flwyddyn ysgol flaenorol. I'r dibenion hyn, mae cyfnod cyflogaeth yn para o ddechrau'r wythnos pan fydd y gyflogaeth y cychwyn i ddiwedd yr wythnos pan gaiff y gyflogaeth ei therfynu, ac mae'n cynnwys unrhyw gyfnodau gwyliau ac unrhyw gyfnodau o absenoldeb o'r gwaith o ganlyniad i salwch neu anaf, pa un a yw gwasanaeth yr unigolyn yn ystod y cyfnod hwnnw yn llawn-amser, yn rhan-amser, yn rheolaidd neu fel arall.

19.7. Dylai datblygiad cyflog ar Raddfa Gyflog yr Athrawon heb Gymhwyso ddigwydd yn flynyddol o 1 Medi, gan dybio o blaid datblygiad oni bai fod yr unigolyn wedi cael gwybod trwy weithdrefnau galluogrwydd ffurfiol fod ei wasanaeth yn anfoddhaol mewn perthynas â'r flwyddyn honno.

19.8. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn cofnodi ei benderfyniad ynghylch datblygiad cyflog yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon yn **Atodiad 2**. Bydd copi o'r ffurflen hon yn cael ei darparu i'r athro heb gymhwyso.

19.9. Os dyfernir datblygiad cyflog, bydd cyflog yr Athro heb gymhwyso yn cynyddu, a hynny'n weithredol o 1 Medi yn y flwyddyn academaidd gyfredol.

19.9.1. Gellir gwneud penderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog lle mae'r Athro yn destun gweithdrefnau medrusrwydd ffurfiol.

19.10. Os na ddyfernir datblygiad cyflog, bydd y rhesymeg dros y penderfyniad hwnnw'n cael ei chofnodi yn Natganiad yr Adolygiad Blynyddol o Gyflogau Athrawon. Mae

gan yr athro yr hawl i apelio yn erbyn unrhyw benderfyniad i beidio â dyfarnu datblygiad cyflog. Mae'r weithdrefn apelio i'w gweld yn **Atodiad 8**.

- 19.11. Bydd Athro heb gymhwyso sy'n ennill statws athro cymwysedig yn cael ei dalu ar yr ystodau cyflog ar gyfer Athrawon cymwysedig, yn unol â'r Polisi Cyflogau hwn a'r DCAAY(C).

20. LWFANSAU A THALIADAU YN ÔL DISGRESIWN

20.1. Taliadau Cyfrifoldebau Addysgu a Dysgu (CAD)

- 20.1.1. Bydd y Corff Llywodraethu yn dyfarnu taliadau CAD1 a CAD2 i ddeiliaid swyddi fel y nodir yn strwythur staffio'r Ysgol (gweler **Atodiad 10**).

20.1.2. Bydd y taliadau hyn yn cael eu dyfarnu i Athrawon sy'n ysgwyddo cyfrifoldeb ychwanegol, sydd wedi'i ddiffinio'n glir ac sy'n barhaus, a hynny yng nghyd-destun strwythur staffio'r Ysgol ac at ddiben sicrhau bod addysgu a dysgu o ansawdd uchel yn parhau i gael eu darparu, ac y gwneir yr Athro yn atebol amdano.

20.1.3. Bydd pob swydd-ddisgrifiad yn cael ei adolygu'n rheolaidd ac yn egluro am ba gyfrifoldeb neu becyn o gyfrifoldebau y mae taliad CAD yn cael ei ddyfarnu.

20.1.4. Bydd y meini prawf ar gyfer dyfarnu taliad CAD1 a CAD2 yn cydweddu â'r DCAAY(C).

20.1.5. Yr ystod ar gyfer CAD1 yw £8,986 i £15,204 y flwyddyn.

20.1.6. Yr ystod ar gyfer CAD2 yw £3,115 i £7,605 y flwyddyn.

20.1.7. Yn yr ysgol hon, mae'r taliadau CAD a ddefnyddir ar hyn o bryd fel a ganlyn:

CAD1 – *(manyliion pob CAD1 i'w mewnosod yma gan yr ysgol)*

CAD2 – *(manyliion pob CAD2 i'w mewnosod yma gan yr ysgol)*

20.1.8. Gall y Corff Llywodraethu ddyfarnu taliad CAD3 rhwng £619 a £3,071 y flwyddyn am gyfnod penodol i athro ar gyfer prosiect gwella ysgol sydd â therfyn amser clir, neu ar gyfer cyfrifoldebau allanol untro.

20.1.9. Bydd hyd y cyfnod penodol, a chyfanswm y taliad blynyddol, yn cael eu pennu ar y cychwyn, a bydd taliad yn cael ei wneud yn fisol.

20.1.10. Os bydd y Corff Llywodraethu yn dymuno gwneud taliadau CAD3, bydd y cyfrifoldebau arfaethedig, ynghyd â lefel a hyd y taliad, yn cael eu pennu'n glir yn dilyn ymgynghori â'r staff perthnasol a chynrychiolwyr yr undebau.

20.1.11. Gall athro sy'n cael taliad CAD1 neu daliad CAD2 hefyd gael taliad CAD3 ar yr un pryd.

20.1.12. Ni fydd unrhyw ddiogelu'n berthnasol mewn perthynas â dyfarnu taliad CAD3.

20.1.13. Bydd taliad CAD1 neu CAD2 a ddyfernir i athro rhan-amser yn cael ei ddyfarnu yn unol â'r egwyddor pro-rata a dim llai nag oriau gwaith dan gontract, neu y gellir eu talu'n llawn, os yw'r athro'n ymgymryd â'r dyletswyddau llawn sy'n gysylltiedig â'r lwfans. Dylai'r dyletswyddau y cytunwyd arnynt allu cael eu cyflawni o fewn oriau arferol yr athro rhan-amser dan sylw. Dylai'r athro dan sylw a'r cyflogwr gytuno ar lefel briodol y taliad lwfans a'r dyletswyddau.

20.1.14. Telir lwfansau CAD3 yn llawn, waeth beth yw'r oriau y mae athro rhan-amser fel arfer yn eu gweithio o dan gontract cyflogaeth.

20.2. **Lwfansau Anghenion Addysgol Arbennig (AAA)**

20.2.1. Bydd y Corff Llywodraethu yn dyfarnu lwfansau AAA yn unol â'r meini prawf a'r darpariaethau a nodir yn y DCAAY(C).

20.2.2. Bydd Lwfans AAA, heb fod yn llai na £2,461 y flwyddyn nac yn fwy na £4,855 y flwyddyn, yn daladwy i Athro dosbarth yn unol â'r DCAAY(C).

20.2.3. Yn yr Ysgol hon, y gwerthoedd AAA yw: (*manyllion pob Lwfans/gwerth AAA i'w mewnosod yma gan yr ysgol*)

20.2.4. Wrth benderfynu ar werth lwfans AAA, bydd y Corff Llywodraethu yn ystyried strwythur darpariaeth AAA yr Ysgol, a oes angen unrhyw gymwysterau gorfodol ar gyfer y swydd, cymwysterau neu arbenigedd yr Athro sy'n berthnasol i'r swydd, a gofynion perthynol y swydd.

20.3. **Lwfansau Dros Dro**

20.3.1. Mae lwfansau dros dro yn daladwy i athrawon y neilltuir dyletswyddau Pennaeth, Dirprwy Bennaeth neu Bennaeth Cynorthwyol iddynt, ac sy'n cyflawni'r dyletswyddau hyn yn unol â'r DCAAY(C).

20.3.2. Cyn pen pedair wythnos o ddechrau dyletswyddau dros dro, bydd y Corff Llywodraethu yn pennu a fydd deiliad y swydd dros dro yn cael lwfans ai peidio. Yn achos absenoldeb maith wedi'i gynllunio, efallai y bydd lwfans dros dro yn cael ei gytuno ymlaen llaw, a'i dalu o ddiwrnod cyntaf yr absenoldeb.

20.3.3. Bydd unrhyw athro sy'n cyflawni dyletswyddau Pennaeth, Dirprwy Bennaeth, neu Bennaeth Cynorthwyol, am gyfnod o bedair wythnos neu fwy, yn cael ei dalu ar bwynt priodol yn ystod cyflog Pennaethiaid, ystod cyflog Dirprwy Bennaethiaid neu ystod cyflog Pennaethiaid Cynorthwyol, fel y pennir gan y Pwyllgor Cyflogau. Bydd taliad yn cael ei ôl-ddyddio i ddechrau'r dyletswyddau, ond bydd fel arfer yn cael ei dalu mewn ôl-daliadau misol.

20.3.4. Efallai y bydd lwfansau dros dro hefyd yn berthnasol i Athrawon sy'n cyflenwi ar gyfer cyd-weithwyr absennol sy'n cael taliad CAD a/neu lwfans AAA.

20.3.5. Gall lwfansau ychwanegol fod yn daladwy i Athrawon heb gymhwyso yn unol â'r DCAAY(C).

20.4. Taliadau Ychwanegol

20.4.1. Ac eithrio yn achos y rheini ar yr ystod arwain, caiff y Corff Llywodraethu wneud taliadau ychwanegol i athro, o ran:

- datblygiad proffesiynol parhaus a wneir y tu allan i'r diwrnod ysgol;
- gweithgareddau sy'n gysylltiedig â darparu hyfforddiant cychwynnol athrawon yn rhan o'r hyn sy'n digwydd fel mater o drefn yn yr Ysgol;
- cymryd rhan mewn gweithgaredd dysgu y tu allan i oriau ysgol y cytunwyd arno rhwng yr Athro a'r Pennaeth; a
- chyfrifoldebau a gweithgareddau ychwanegol yr Athro i ddarparu gwasanaethau ar gyfer codi safonau addysgol un neu ragor o ysgolion ychwanegol, neu mewn perthynas â hynny.

20.5. Buddion Cymhelliad Recriwtio neu Gadw

20.5.1. Gall y corff llywodraethu ddyfarnu cyfandaliadau, taliadau cyfnodol, neu ddarparu cymorth ariannol, cynhaliaeth neu fuddion eraill ar gyfer cymhelliad recriwtio neu gadw. Wrth benderfynu ar unrhyw ddyfarniadau o'r fath, bydd y Corff Llywodraethu yn ystyried y DCAAY(C) ynghyd â chynghor arbenigol o ran Adnoddau Dynol.

20.5.2. Ni cheir dyfarnu taliad o'r fath i Benaethiaid, Dirprwy Benaethiaid na Phenaethiaid Cynorthwyol heblaw i ad-dalu costau adleoli neu gostau tai rhesymol.

20.5.3. Bydd yr holl ystyriaethau eraill o ran recriwtio a chadw staff mewn perthynas â swydd Pennaeth, Dirprwy Bennaeth neu Bennaeth Cynorthwyol yn cael eu hystyried wrth bennu'r ystod cyflog.

20.5.4. Caiff y rheswm dros ddyfarnu unrhyw daliad ychwanegol, hyd disgwylidig unrhyw gymhelliad neu fudd o'r fath, a'r dyddiad adolygu, pan geir eu tynnu'n ôl, ei egluro o'r cychwyn, yn ysgrifenedig.

20.5.5. Bydd y Corff Llywodraethu yn cynnal adolygiad blynyddol o'r holl ddyfarniadau o'r fath.

21. CYFRIFO CYFLOGAU AC AMSER ATHRAWON RHAN-AMSER

21.1. Ystyrir bod Athrawon a gyflogir yn barhaus yn yr ysgol ond sy'n gweithio llai nag wythnos waith lawn yn rhai rhan-amser.

21.2. Rhoddir datganiad ysgrifenedig i Athrawon rhan-amser sy'n disgrifio eu rhwymedigaethau o ran oriau gwaith a'r mecanwaith safonol a ddefnyddir i bennu eu cyflog, yn amodol ar ddarpariaethau'r trefniadau oriau gwaith a chyflog statudol a thrwy gymharu ag wythnos addysgu amserlen yr Ysgol ar gyfer Athro llawn-amser mewn swydd gyfwerth. Nid yw hyn yn effeithio ar y taliad CAD3, nad yw'n un pro rata ar gyfer staff rhan-amser. Gweler **Atodiad 9** i gael rhagor o wybodaeth.

22. ATHRAWON A GYFLOGIR AR SAIL CYFLENWI (CYFLENWI)

- 22.1. Bydd athrawon a gyflogir ar sail cyflenwi yn cael eu talu'n ddyddiol, wedi'i gyfrifo yn unol â'r dybiaeth fod blwyddyn waith lawn yn cynnwys 193 o ddiwrnodau (oherwydd gwyl y banc ychwanegol yn ystod 2022/23); bydd cyfnodau o gyflogaeth sy'n llai na diwrnod yn cael eu cyfrifo ar sail pro rata.
- 22.2. Os yw'r ysgol yn defnyddio asiantaeth, argymhellir ei bod yn ymrwmo i addewid gwirfoddol o ran asiantaethau cyflenwi, lle bydd yn caffael gan asiantaethau a enwir ymhlith Asiantaethau Cyflenwi Cymeradwy fframwaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol yn unig, ac yn ymrwmo i dalu cyfradd ddyddiol ofynnol o $M2 \div 193$ diwrnod (o ganlyniad i ŵyl banc ychwanegol yn 2022/23). *Yr eithriad fydd, pan na all yr asiantaethau ar fframwaith y Gwasanaeth Caffael Cenedlaethol gyflenwi'r athro â'r sgiliau addas, gall yr ysgol fynd at asiantaethau eraill, ond gydag ymrwymiad i dalu'r gyfradd tâl M2, o leiaf.* Os bydd y Corff Llywodraethu yn pennu nad yw'n dymuno ymrwmo i addewid gwirfoddol o ran asiantaethau cyflenwi, ni fydd y paragraff hwn yn berthnasol

23. CYFANDALIAD ANGHYFUNOL AM 2022/23

- 23.1. Bydd cyfandaliad anghyfunol untro, wedi'i gyfrifo yn ôl 1.5% o'r pwyntiau cyflog a lwfans llawn-amser yn y DCAAY(C) 2021, yn berthnasol i gyflog a lwfansau contractiol, fel ei gilydd, megis taliadau CAD. Bydd y taliad yn cael ei wneud pro rata ar gyfer unrhyw athro cymwys nad yw'n gweithio contract llawn-amser. I gael rhagor o wybodaeth, ewch i'r llythyr atodedig

Teachers Pay - letter
to WLGA - 22nd Marc

YSTODAU CYFLOG 2022/23

Y Brif Ystod Cyflog:

Pwynt	Gwerth
PYC2	£29,278
PYC3	£31,630
PYC4	£34,067
PYC5	£36,749
PYC6	£40,443

Yr Ystod Cyflog Uwch:

Pwynt	Gwerth
YCU1	£41,927
YCU2	£43,481
YCU3	£45,085

Ystod Cyflog Ymarferydd Arweiniol

Pwynt	Gwerth
YA1	£45,950
YA2	£47,101
YA3	£48,277
YA4	£49,478
YA5	£50,710
YA6	£51,982
YA7	£53,383
YA8	£54,613
YA9	£55,977

YA10	£57,416
YA11	£58,905
YA12	£60,262
YA13	£61,768
YA14	£63,308
YA15	£64,883
YA16	£66,609
YA17	£68,138
YA18	£69,854

Ystod Cyflog Athrawon Heb Gymhwyso:

Pwynt	Gwerth
AHG1	£19,689
AHG2	£21,979
AHG3	£24,268
AHG4	£26,557
AHG5	£28,849
AHG6	£31,139

Ystod Cyflog Arweinwyr:

Pwynt	Gwerth
A1	£45,725
A2	£46,869
A3	£48,039
A4	£49,235
A5	£50,461

A6	£51,729
A7	£53,120
A8	£54,346
A9	£55,702
A10	£57,133
A11	£58,616
A12	£59,967
A13	£61,466
A14	£62,998
A15	£64,565
A16	£66,283
A17	£67,804
A18*	£68,821
A18	£69,509
A19	£71,234
A20	£72,999
A21*	£74,065
A21	£74,806
A22	£76,663
A23	£78,561
A24*	£79,713
A24	£80,510
A25	£82,510
A26	£84,552
A27*	£85,789
A27	£86,647

A28	£88,796
A29	£90,995
A30	£93,260
A31*	£94,616
A31	£95,564
A32	£97,939
A33	£100,371
A34	£102,853
A35*	£104,366
A35	£105,410
A36	£108,019
A37	£110,704
A38	£113,444
A39*	£115,058
A39	£116,209
A40	£119,108
A41	£122,084
A42	£125,142
A43	£127,000

* Y pwyntiau hyn, ynghyd â Phwynt A43, yw'r pwyntiau uchaf ar y raddfa ar gyfer yr Ystod yr Wyth Grŵp Penaethiaid

DATGANIAD YR ADOLYGIAD BLYNYDDOL O GYFLOGAU ATHRAWON

Enw:	Rhif Cyflogai: .....
Ysgol:	Dyddiad Dod i Rym: .....

MANYLION CYFLOG

Cyflog a Phwynt – Y Brif Ystod Cyflog (C2-C6)	£	Pwynt
Cyflog a Phwynt – Yr Ystod Cyflog Uwch (C1-C3)	£	Pwynt
Cyflog a Phwynt – Ystod Heb Gymhwyso (C1-C6)	£	Pwynt
Cyflog ar Ystod Ymarferydd Arweiniol	£	Pwynt

LWFANSAU

Manylion e.e. dros dro
(gyda dyddiadau
perthnasol), y rheswm
dros y lwfans

Taliadau Cyfrifoldeb Addysgu a Dysgu (Gweler Cyngor y Polisi Cyflogau)) CAD1 / CAD2 / CAD3	CAD ____ £
Recriwtio neu Gadw (gweler Cyngor y Polisi Cyflogau)	£
Lwfans Anghenion Addysgol Arbennig (gweler Cyngor y Polisi Cyflogau)	£
Lwfansau Eraill – Nodwch (gweler Cyngor y Polisi Cyflogau)	£
DIOGELU	£
CYFANSWM CYFLOG	£

Cyfarfod y Pwyllgor Cyflogau ar: .....

Llofnod y Pennaeth/Cadeirydd y Pwyllgor: ..... Dyddiad: .....

MEINI PRAWF AR GYFER DATBLYGU I'R YSTOD CYFLOG UWCH

1. Rhinweddau Proffesiynol

- 1.1. Yn cyfrannu'n sylweddol, lle y bo'n briodol, at weithredu polisiau ac arferion y gweithle, ac at hyrwyddo cyfrifoldeb ar y cyd am eu gweithredu.

2. Gwybodaeth a Dealltwriaeth Broffesiynol

- 2.1. Yn meddu ar wybodaeth a dealltwriaeth helaeth o sut y mae defnyddio ac addasu amrywiaeth o strategaethau addysgu, dysgu a rheoli ymddygiad, gan gynnwys sut y mae personoli'r dysgu i roi cyfleoedd i bob dysgwr wireddu ei botensial.
- 2.2. Yn meddu ar wybodaeth helaeth a dealltwriaeth drylwyr o'r trefniadau a'r gofynion asesu ar gyfer y pynciau/meysydd cwricwlwm a addysgir ganddynt, gan gynnwys y rheiny sy'n gysylltiedig â chymwysterau ac arholiadau cyhoeddus.
- 2.3. Yn meddu ar wybodaeth a dealltwriaeth gyfredol o'r mathau gwahanol o gymwysterau a manylebau, a'u haddasrwydd i ddiwallu anghenion dysgwyr.
- 2.4. Yn meddu ar wybodaeth a dealltwriaeth fwy datblygedig o'u pynciau/meysydd cwricwlwm a'r addysgeg gysylltiedig, gan gynnwys sut y mae dysgu'n datblygu ynddynt.
- 2.5. Yn meddu ar wybodaeth a phrofiad digon manwl i allu rhoi cyngor ar ddatblygiad a lles plant a phobl ifanc.

3. Sgiliau Proffesiynol

- 3.1. Yn hyblyg, yn greadigol ac yn fedrus wrth gynllunio dilyniannau dysgu mewn gwersi, ac ar draws gwersi, sy'n effeithiol ac sy'n cael eu paru'n dda yn gyson ag amcanion dysgu ac anghenion dysgwyr, ac sy'n integreiddio datblygiadau diweddar, gan gynnwys y rheiny sy'n gysylltiedig â gwybodaeth am y pwnc/cwricwlwm.
- 3.2. Yn meddu ar sgiliau addysgu sy'n arwain at ddysgwyr yn cyflawni'n dda o ystyried eu cyrhaeddiad blaenorol, gan wneud cynnydd sydd cystal â dysgwyr tebyg yn genedlaethol, neu'n rhagori arnynt.
- 3.3. Yn hyrwyddo cydweithio a gweithio'n effeithiol fel aelod o dîm.
- 3.4. Yn cyfrannu at ddatblygiad proffesiynol cyd-weithwyr trwy hyfforddi a mentora, arddangos arfer effeithiol, a rhoi cyngor ac adborth.

ASESIAD O GAIS ATHRO I DDATBLYGU I'R YSTOD CYFLOG UWCH

I'w Lenwi gan Werthuswr yr Athro

Enw'r Athro:	
Swydd:	

Tystiolaeth o'r gwerthusiad diweddaraf
Nodwch pa ddatganiad gwerthuso sydd ynghlwm:

*Wedi bodloni'r meini prawf
(*Dilëir fel sy'n briodol)

*Heb fodloni'r meini prawf

Os na fodlonwyd y meini prawf yn llwyr, rhwch fanylion isod (gan barhau drosodd, os oes angen) o ran pa agweddau ar berfformiad yr athro nad ydynt yn bodloni'r meini prawf:

Llofnodwyd _____ (Gwerthuswr)

Dyddiad: _____

I'W GYFLWYNO I'R PENNAETH

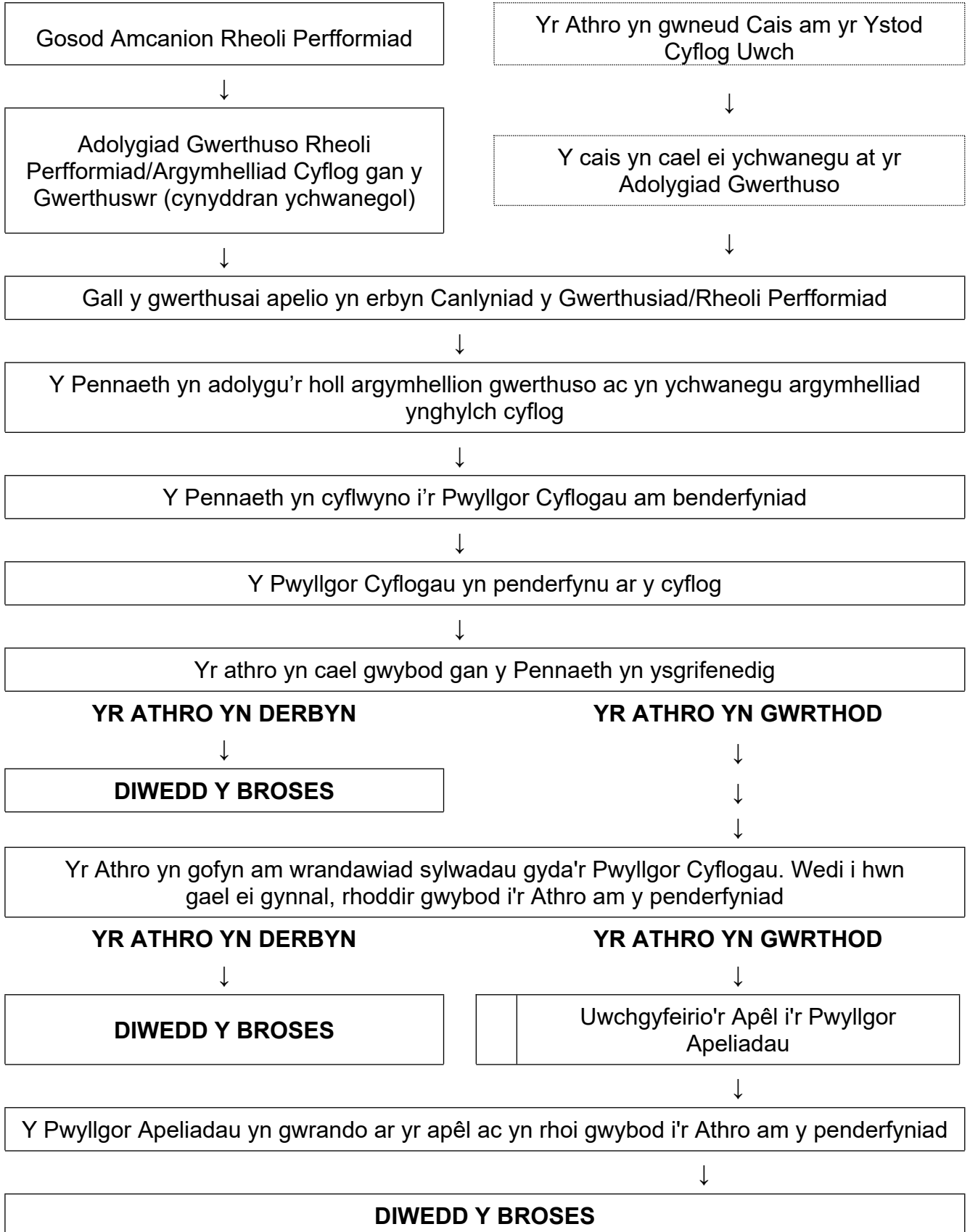
At Ddefnydd yr Ysgol yn Unig

Daeth y ffurflen gais i law ar: _____

Cynhaliwyd yr asesiad ar: _____

gan: _____

**SIART LLIF O'R BROSES ADOLYGU CYFLOGAU
(ac eithrio'r Pennaeth)**

CANLLAWIAU AR GYFLOGAU'R GRŴP ARWAIN

1. Y Pennaeth a'r Tîm Arwain (POB YSGOL)

Mae Graddfa Gyflog Arweinyddiaeth 43 cam statudol wedi cael ei hailgyflwyno. Bydd Pennaethiaid, Dirprwy Bennaethiaid a Phennaethiaid Cynorthwyol yn cael eu talu yn ôl yr hyn a bennir gan y Corff Llywodraethu. Nodir hyn isod:

2. Grwpiau o Ysgolion (POB YSGOL)

Mae yna wyth grŵp o ysgolion wedi'u pennu o sgôr uned yr ysgol. Mae'r DCAAY(C) yn pennu isafswm ac uchafswm gwerth cyflog ar gyfer pob grŵp, ac mae'r cyfraddau cyflog dangosol a gyhoeddir ar y cyd gan y cyflogwyr a'r undebau llafur yn gosod gwerthoedd ynghlwm wrth bwyntiau cyflog unigol o fewn yr ystodau hynny.

Mae'r Corff Llywodraethu wedi sefydlu ystod cyflog saith pwynt ar gyfer y Pennaeth, ac ystod cyflog pum pwynt ar gyfer yr holl swyddi arwain eraill.

3. Sgôr Uned yr Ysgol

a. Pob Ysgol (ac eithrio Ysgolion Arbennig)

Cyfrifir y sgôr uned i bennu grŵp Ysgol, gan ddefnyddio'r fformiwla yn y DCAAY(C). Yn yr Awdurdod hwn*, bydd yr ALL yn ailgyfrifo'r sgôr uned bob blwyddyn, a bydd y canlyniadau'n cael eu cymhwyso o 1 lonawr bob blwyddyn. Os oes gan ysgol sail resymol dros ddisgwyl newid yn niferoedd ei disgyblion, dylai ofyn am ailgyfrifiad gan yr Awdurdod ar yr adeg honno.

* Dilëwch os nad yw'n briodol

Gwybodaeth am y modd y mae'r sgôr uned yn cael ei chyfrifo:

Pennir hwn yn ôl niferoedd y disgyblion, fel y'u dangosir ar y ffurflen STATS 1 (cyfrifiad ysgol blyneddol) ddiweddaraf i Lywodraeth Cymru.

Ar gyfer pob disgybl yn y Cyfnod Sylfaen/CA1/CA2	7 uned
Ar gyfer pob disgybl yn CA3	9 uned
Ar gyfer pob disgybl yn CA4	11 uned
Ar gyfer pob disgybl yn CA5	13 uned

Bydd pob disgybl sydd â **datganiad o anghenion addysgol arbennig**, os yw mewn dosbarth arbennig sy'n cynnwys disgyblion o'r fath yn gyfan gwbl neu'n bennaf, yn cyfrif tair uned yn fwy nag y byddai fel arall. Os nad yw'r disgybl mewn dosbarth arbennig o'r fath, dylid cyfrif tair uned dim ond lle y mae'r corff perthnasol yn penderfynu gwneud hynny.

Bydd pob disgybl sy'n mynychu am lai na hanner diwrnod ar bob diwrnod y mae'n mynychu'r ysgol yn cyfrif hanner yr unedau y byddai fel arall yn eu cyfrif.

Cyfanswm y Sgôr Uned	Grŵp Ysgol
Hyd at 1,000	1
1,001-2,200	2
2,201-3,500	3
3,501-5,000	4
5,001-7,500	5
7,501-11,000	6
11,001-17,000	7
17,001 a throsodd	8

b. Sgôr Uned Ddiwygiedig (Ysgolion Arbennig yn Unig)

Cyfrifir y sgôr uned ddiwygiedig i bennu grŵp yr ysgol, gan ddefnyddio'r fformiwla yn y DCAAY(C). Yn yr Awdurdod hwn*, bydd yr ALI yn ailgyfrifo'r sgôr uned bob blwyddyn, a bydd y canlyniadau'n cael eu cymhwyso o 1 Ionawr bob blwyddyn. Os oes gan ysgol sail resymol dros ddisgwyl newid yn niferoedd ei disgyblion, dylai ofyn am ailgyfrifiad gan yr Awdurdod ar yr adeg honno.

* Dilëwch os nad yw'n briodol

Mae'n rhaid i ysgol arbennig gael ei neilltuo i grŵp Pennaeth yn unol â'r tabl canlynol trwy gyfeirio at ei sgôr uned ddiwygiedig, a gyfrifir yn unol ag is-adrannau (i) a (ii) isod:

Cyfanswm y Sgôr Uned	Grŵp Ysgol
Hyd at 2,200	2
2,201-3,500	3
3,501-5,000	4
5,001-7,500	5
7,501-11,000	6
11,001-17,000	7
17,001 a throsodd	8

(i) Gwybodaeth am y modd y caiff y gymhareb staff-disgyblion ei chyfrifo

Rhaid i gyfran y staff i ddisgyblion yn yr ysgol gael ei chyfrifo a'i mynegi ar ffurf canran ("y gymhareb staff-disgybl") yn unol â'r fformiwla ganlynol:

$$\frac{A}{B} \times 100$$

ATODIAD 6.

Lle A yw nifer yr Athrawon a'r Staff Cymorth wedi'i bwysoli'n unol ag (a) isod, a B yw nifer y disgyblion yn yr ysgol wedi'i bwysoli'n unol â (b) isod:

- a) Y pwysoliad ar gyfer Athro yw dwy uned am bob Athro cyfwerth ag amser llawn, a'r pwysoliad ar gyfer pob aelod o Staff Cymorth yw un uned am bob unigolyn cyfwerth ag amser llawn; a
- b) Y pwysoliad ar gyfer disgybl llawn-amser yw un uned, a'r pwysoliad ar gyfer disgybl rhan-amser yw hanner uned.

Rhaid i addasydd cymhareb staff-disgybl gael ei gyfrifo yn unol â'r tabl canlynol, trwy gyfeirio at y gymhareb staff-disgybl a bennir yn unol â'r uchod:

Cymhareb Staff-Disgyblion	Addasydd y Gymhareb Staff-Disgyblion
1-20%	1
21-35%	2
36-50%	3
51-65%	4
66-80%	5
81% neu fwy	6

D.S. Ystyr 'aelod o staff cymorth' yw aelod o Staff yr ysgol nad yw'n:

- Athro;
- Unigolyn a gyflogir mewn perthynas â darparu prydau bwyd;
- Unigolyn a gyflogir mewn perthynas â diogelu neu gynnal a chadw adeiladau'r ysgol; neu
- Unigolyn a gyflogir mewn ysgol breswyl i oruchwylio a gofalu am blant y tu allan i oriau ysgol.

(ii) Gwybodaeth am y modd y caiff cyfanswm y sgôr uned ddiwygiedig ei gyfrifo

Pennir y cyfanswm hwn yn ôl niferoedd y disgyblion, fel y'u dangosir ar y ffurflen STATS 1 (cyfrifiad ysgol blynyddol) ddiweddaraf i Lywodraeth Cymru.

Rhaid i'r corff perthnasol bennu cyfanswm sgôr uned yr ysgol yn unol â nifer y disgyblion ar gofrestr yr ysgol, a gyfrifir fel a ganlyn:

Cyfnod Allweddol	Unedau Fesul Disgybl
Ar gyfer pob disgybl yn y Cyfnod Sylfaen, CA1 a CA2	10
Ar gyfer pob disgybl yn CA3	12
Ar gyfer pob disgybl yn CA4	14
Ar gyfer pob disgybl yn CA5	16

Rhaid i'r corff perthnasol bennu cyfanswm diwygiedig sgôr uned yr ysgol trwy luosi cyfanswm sgôr uned yr ysgol a bennwyd o dan yr adran hon (h.y. yn unol â'r tabl uchod) ag addasydd y gymhareb staff-disgybl a gyfrifwyd o dan adran 3.

D.S. Os caiff y Pennaeth ei benodi'n Bennaeth ar fwy nag un ysgol ar sail barhaol, rhaid i gorff perthnasol ysgol wreiddiol y Pennaeth, neu, o dan y Rheoliadau Cydweithredu (5), y corff cydweithredol, gyfrifo grŵp y Pennaeth trwy gyfuno sgôr uned yr holl ysgolion y mae'r Pennaeth yn gyfrifol amdanynt er mwyn canfod cyfanswm y sgôr uned, sydd wedyn yn pennu grŵp y Pennaeth.

4. Penodi Arweinwyr Newydd/Newidiadau i Strwythurau Cyflogau Arweinwyr presennol – Proses Tri Cham (POB YSGOL)

Dylai'r Corff Llywodraethu ddilyn y broses tri cham wrth bennu'r cyflog ar gyfer penodiadau newydd neu ddiwygio strwythurau cyflogau presennol o ran y Pennaeth neu'r tîm arwain ehangach.

Cam 1 – Diffinio'r rôl a phennu'r grŵp Pennaeth

Cam 2 – Gosod yr ystod cyflog ddangosol

Cam 3 – Penderfynu ar y cyflog cychwynol a'r ystod cyflog unigol

Dylai'r holl benderfyniadau a'r rhesymau drostynt gael eu cofnodi'n drylwyr ar bob cam. Rhaid i bob penderfyniad ynghylch cyflogau gael ei wneud yn unol â meini prawf gwrthrychol, er mwyn sicrhau nad oes unrhyw effaith wahaniaethol ar unrhyw grŵp o Athrawon sydd â nodwedd warchoddedig benodol o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010.

Awgrymir bod ysgolion yn gofyn am gyngor wrth gyfrifo a chofnodi penderfyniadau ynghylch strwythur cyflogau arweinwyr.

Cam 1 – Diffinio'r Rôl a Phennu Grŵp y Pennaeth

Ar y cam hwn, dylai'r Corff Llywodraethu ddiffinio'r swydd a nodi'r ystod cyflog gyffredinol fel canllaw i bennu'r lefel briodol o gyflog. Bydd angen i'r Corff Llywodraethu ddiffinio a nodi rôl, cyfrifoldebau ac atebolrwydd penodol y swydd, yn ogystal â'r sgiliau a'r cymwyseddau perthnasol sy'n ofynnol.

Ar gyfer swyddi Penaethiaid, bydd y Corff Llywodraethu yn neilltuo Ysgol i grŵp Pennaeth (fel y diffinnir yn 3 uchod), a fydd yn pennu'r ystod cyflog briodol fel yr amlinellir isod:

Maint y Grŵp	Ystod y Camau	Ystod Cyflog (DCAAY(C) 2022)		
1	L6 - L18*	£51,729	-	£68,821
2	L8 - L21*	£54,346	-	£74,065
3	L11 - L24*	£58,616	-	£79,713
4	L14 - L27*	£62,998	-	£85,789
5	L18 - L31*	£69,509	-	£94,616
6	L21 - L35*	£74,806	-	£104,366
7	L24 - L39*	£80,510	-	£115,058
8	L28 - L43	£88,796	-	£127,000

Ar gyfer swyddi eraill yn y grŵp arwain, dylai'r Corff Llywodraethu ystyried y modd y mae'r rôl yn cyd-fynd â strwythur arwain ehangach yr Ysgol. Ni ddylai'r ystod cyflog ar gyfer Dirprwy Bennaeth neu Bennaeth Cynorthwyol orgyffwrdd ag ystod cyflog y Pennaeth heblaw **mewn amgylchiadau eithriadol**.

Cam 2 – Pennu'r Ystod Cyflog Ddangosol

Ar y cam hwn, bydd angen i'r Corff Llywodraethu ystyried cymhlethdod a her y rôl yng nghyd-destun penodol yr Ysgol, a gwneud penderfyniad ynghylch cyflog yng ngoleuni hyn.

Ar gyfer swyddi Penaethiaid, disgwylir y bydd y Corff Llywodraethu fel arfer yn dod i'r casgliad bod cyfanswm y sgôr uned yn llwyr gyfleu cymhlethdod rôl y Pennaeth, a bod yr ystod cyflog berthnasol yn cynnwys lefelau priodol o dâl, yn unol â'r DCAAY(C). Bydd angen i'r Corff Llywodraethu ystyried a ddylai'r ystod cyflog ddangosol ddechrau ar isafswm grŵp y Pennaeth, neu a yw'n dymuno i'r ystod ddechrau ar lefel uwch oherwydd lefel yr her sy'n gysylltiedig â'r swydd.

Fodd bynnag, mae'n bosibl y bydd yna amgylchiadau lle ceir ffactorau ychwanegol sy'n awgrymu y dylai'r ystod cyflog ddangosol fod yn uwch na'r hyn a fyddai'n cael ei ddarparu gan y cyfrifiad sylfaenol yng Ngham 1.

Dyma rai enghreifftiau o ffactorau ychwanegol i'w hystyried (nid yw'r rhestr hon yn cynnwys pob posibilrwydd):

ATODIAD 6.

- Y cyd-destun a'r her a gyflwynir gan anghenion disgyblion e.e. os oes llawer o amddifadedd yn y gymuned (hawl i Brydau Ysgol am Ddim a/neu Saesneg fel Iaith Ychwanegol) neu niferoedd uchel o blant sy'n derbyn gofal neu blant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol, ac mae hyn yn effeithio ar yr her mewn perthynas â gwella deilliannau;
- Llawer iawn o gymhlethdod a her, e.e. atebolrwydd am nifer o ysgolion neu reoli ar draws nifer o safleoedd gwasgaredig, sy'n mynd yn eithaf pell y tu hwnt i'r hyn a ddisgwylir gan unrhyw Bennaeth ysgol(ion) o faint tebyg, ac nad yw eisoes wedi'i adlewyrchu yng nghyfanswm y sgôr uned a ddefnyddiwyd yng ngham 1;
- Atebolrwydd ychwanegol nas adlewyrchwyd yng ngham 1, e.e. arwain cynghrair ysgol addysgu; a
- Ffactorau a all amharu ar allu'r ysgol i ddenu ymgeiswyr â phrofiad a chymwysterau priodol ar gyfer swyddi arwain, e.e. lleoliad, cyfrwng iaith, maes pwnc/arbenigedd a/neu lefel o gymorth gan y tîm arwain ehangach.

Gall y Corff Llywodraethu bennu'r ystod cyflog ddangosol gydag **uchafswm hyd at 25% uwchlaw lefel uchaf ystod y grŵp Pennaeth perthnasol.**

Uwchlaw'r terfyn hwnnw, rhaid cael cyngor annibynnol allanol ac, os bydd y cyngor yn awgrymu bod ystod sy'n uwch na'r terfyn hwn yn briodol, rhaid i'r Corff Llywodraethu llawn lunio achos busnes, a chytuno arno.

Dylai'r Corff Llywodraethu sicrhau nad oes unrhyw beth yn cael ei gyfrif ddwywaith, e.e. o ran pethau a ystyriwyd yng ngham 1, megis cyfrifoldeb am ysgol ychwanegol a adlewyrchwyd eisoes yng nghyfanswm y sgôr uned; neu o ran defnyddio dangosyddion sy'n gorgyffwrdd, fel Prydau Ysgol am Ddim a'r premiwm disgybl.

NI DDYLAI'R Corff Llywodraethu gynyddu cyflog sylfaenol na thalu lwfans ychwanegol am gydwethio lleol rheolaidd sy'n rhan o rôl pob Pennaeth.

Ar gyfer rolau arwain eraill, mae'r broses yn eithaf tebyg. Bydd y Corff Llywodraethu yn dymuno ystyried y modd y dylai'r rolau arwain eraill gael eu pennu yn unol â'r lefel a bennwyd ar gyfer y Pennaeth, gan sicrhau bod digon o le i ddatblygu cyflog. Dylid hefyd ystyried unrhyw swyddi addysgu ac iddynt lwfansau ychwanegol.

Ar ddiwedd y cam hwn, dylai'r Corff Llywodraethu benderfynu lle yn yr ystod eang i bennu'r ystod cyflog ddangosol, gan nodi hyn yn glir wrth hysbysebu'r swydd. Dylid gwneud penderfyniad cyffredinol ynghylch safle ac ehangder yr ystod, gan sicrhau bod lle priodol i ddatblygu cyflog dros amser.

Dylai fod trywydd archwilio clir ar gyfer pob penderfyniad a wneir, a'r rhesymau drosto.

Disgwylir hefyd, lle y bo'n bosibl, y bydd yr Ysgol yn ymgymryd â phroses o feincnodi cyflogau cyn pennu'r ystod cyflog ar gyfer swydd Pennaeth neu swyddi arwain eraill.

Yn achos y ffactorau hynny nad oes disgwyl iddynt barhau, fel cyfrifoldeb dros dro am ysgol ychwanegol, dylid adlewyrchu'r rhain trwy lwfans yn hytrach na'u cyfuno yn yr ystod cyflog ddangosol.

Cam 3 – Penderfynu ar y cyflog cychwynnol a'r Ystod Cyflog Unigol ar gyfer penodiadau newydd

Mae'r ddau gam cyntaf yn fodd i bennu'r ystod cyflog briodol. I bob pwrpas, diben y trydydd cam yw penderfynu ar y cyflog cychwynnol ar gyfer yr unigolyn y cynigir y swydd iddo.

Ar y cam hwn, bydd y Corff Llywodraethu yn ffafrio ymgeisydd ar gyfer y swydd, a bydd yn dymuno pennu'r cyflog cychwynnol ynn ngoleuni ffactorau sy'n benodol i'r ymgeisydd, er enghraifft i ba raddau y mae'r ymgeisydd yn bodloni gofynion penodol y swydd.

Bydd yn bwysig sicrhau bod yna le i ddatblygu cyflog ar sail perfformiad dros amser.

Rhaid sicrhau bod yna drywydd archwilio clir ar gyfer unrhyw gyngor a roddir, yn ogystal â chofnod llawn a chywir o'r holl benderfyniadau a wneir, a'r rhesymau drostynt.

5. Sefydlu Ystod Cyflog uwchlaw Grŵp Pennaeth yr Ysgol (POB YSGOL)

Disgwylir y bydd yr ystod cyflog fel arfer o fewn terfynau grŵp y Pennaeth. Fodd bynnag, mewn rhai achosion, e.e. lle gall fod anhawster mawr i benodi, neu lle bydd angen cymell Pennaeth i dderbyn cyfrifoldeb am ysgol fawr iawn neu i arwain sawl ysgol fawr, gall fod yn briodol ystyried estyn yr ystod cyflog unigol.

Mewn achosion o'r fath, gall y Corff Llywodraethu benderfynu y gall uchafswm yr ystod cyflog fod uwchlaw uchafswm grŵp y Pennaeth, **hyd at 25% yn ychwanegol**.

Os ystyrir bod yna amgylchiadau eithriadol sy'n gwarantu estyniad y tu hwnt i'r terfyn hwnnw, bydd achos busnes yn ofynnol. Bydd angen i'r Corff Llywodraethu geisio cyngor annibynnol allanol gan unigolyn neu gorff priodol, a all ystyried pa un a ellir cyfiawnhau mynd uwchlaw'r terfyn mewn achos penodol ai peidio.

Rhaid sicrhau bod yna drywydd archwilio clir ar gyfer unrhyw gyngor a roddir, yn ogystal â chofnod llawn a chywir o'r holl benderfyniadau a wneir, a'r rhesymau drostynt.

6. Taliadau Dros Dro i Bennaethiaid (POB YSGOL)

Gall y Corff Llywodraethu ystyried tâl ychwanegol i'r Pennaeth am gyfrifoldebau a dyletswyddau ychwanegol sy'n amlwg yn rhai dros dro, neu ddyletswyddau sy'n ychwanegol at y swydd y pennwyd ei gyflog ar ei chyfer, e.e. os yw'n darparu gwasanaethau i ysgolion eraill. Yn cynnwys achosion lle caiff y Pennaeth ei benodi'n Bennaeth Dros Dro ar un neu ragor o ysgolion ychwanegol, ac nad yw hyn wedi'i gynnwys yn ffactor parhaol wrth gyfrifo'r ystod cyflog.

7. Diogelu Cyflog (POB YSGOL)

Os caiff yr Ysgol ei neilltuo i grŵp is, neu os bydd y Corff Llywodraethu yn dewis lleihau'r ystod cyflog arweinwyr, bydd gan yr aelod o staff yr hawl i gael swm wedi'i ddiogelu am hyd at dair blynedd, yn amodol ar y DCAAY(C).

FFURFLEN ADOLYGU FLYNYDDOL AR GYFER
PENNAETH/DIRPRWY BENNAETH/PENNAETH CYNORTHWYOL
(Medi 20___)

Enw:	Rhif Cyflogai: .....
Ysgol:	

* **Pennaeth:**

Grŵp Ysgol: ..... Ystod Cyflog y Pennaeth: £ ..... i £ .....

* **Dirprwy Bennaeth/Pennaeth Cynorthwyol:**

Ystod Cyflog: £ ..... i £ .....

Cyflog a Phwynt ym mis Awst 20___: £ ..... Pwynt: .....

Y rhesymeg a ddefnyddiwyd i bennu'r cyflog:

.....
.....

Cyflog a Phwynt Diwygiedig ym mis Medi 20___: £ ..... Pwynt: .....

Ardystiwyd gan Gadeirydd y Llywodraethwyr / y
Pwyllgor Cyflogau: .....

Ardystiwyd gan y Pennaeth: ..... Dyddiad: .....

* **Dilëir fel sy'n briodol**

Y BROSES APELIADAU CYFLOG

Mae'r Corff Llywodraethu yn ymrwymedig i sicrhau yr ymdrinnir ag apeliodau yn erbyn penderfyniadau ynghylch cyflogau yn gyflym, yn deg ac mewn modd sy'n gyson â deddfwriaeth ar gydraddoldeb a deddfwriaeth berthnasol arall, yn ogystal â'r DCAAY(C).

Gall athrawon, gan gynnwys Penaethiaid, apelio yn erbyn unrhyw benderfyniad mewn perthynas â'u cyflog, neu unrhyw benderfyniad arall a wneir gan y Corff Llywodraethu (neu Bwyllgor neu unigolyn sy'n gweithredu ag awdurdod dirprwyedig) sy'n effeithio ar eu cyflog.

Gall y rhesymau dros apelio gynnwys y canlynol, ymhlith rhesymau eraill. Bod yr unigolyn neu'r Pwyllgor a wnaeth y penderfyniad:

- a) wedi cymhwyso darpariaeth y DCAAY(C) yn anghywir;
- b) wedi methu ystyried y canllawiau statudol yn briodol;
- c) wedi methu ystyried y dystiolaeth berthnasol yn briodol;
- d) wedi ystyried tystiolaeth amherthnasol neu anghywir;
- e) yn unochrog; neu
- f) wedi gwahaniaethu'n anghyfreithlon fel arall yn erbyn yr athro.

Yn achos y gwrandawriad sylwadau a'r gwrandawriad apêl, mae hawl gan yr athro i gael cydweithiwr neu gynrychiolydd undeb llafur gydag ef.

Nid yw hon yn broses gylchol. Gall Athro ddewis mynd trwy bob un o'r tri cham, neu gall ddewis mynd yn syth i Apêl Cam 3. Os bydd unigolyn yn dymuno symud ymlaen yn syth i gam 3 o'r broses, yna fe'i cynghorir i ofyn am gyngor gan gynrychiolydd o'r Undeb Athrawon ar y cyfle cyntaf

Cam 1 – Trafodaeth Anffurfiol

Mae gan Athro sy'n anfodlon ar argymhelliad ynghylch cyflog y cyfle i drafod yr argymhelliad â'i werthuswr neu'r Pennaeth, a hynny cyn i'r argymhelliad gael ei weithredu a chyn i'r Ysgol gadarnhau'r penderfyniad.

Os bydd yr Athro, ar ôl cael trafodaeth anffurfiol â'r unigolyn sy'n gwneud yr argymhelliad ynghylch cyflog o'r farn bod argymhelliad anghywir wedi'i wneud, gall gyflwyno ei sylwadau i Bwyllgor Cyflogau y Corff Llywodraethu (gweler Cam 2 isod).

Cam 2 – Gwrandawriad Sylwadau

1. Bydd yr Athro yn cael hysbysiad ysgrifenedig o'r penderfyniad ynghylch ei gyflog ac, os yw'n berthnasol, bydd yn cael gwybod ar ba sail y gwnaed y penderfyniad. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn sicrhau bod yr athro yn ymwybodol o'r broses ar gyfer cyflwyno sylwadau ac apelio yn erbyn y penderfyniad, os yw'n briodol.
2. Os bydd yr Athro yn dymuno cyflwyno sylwadau, dylai wneud hynny'n ysgrifenedig i Glerc y Llywodraethwyr cyn pen 10 diwrnod ysgol ar ôl cael gwybod am y penderfyniad. Yr Athro sydd i benderfynu a fydd yn gofyn am wrandawriad sylwadau.

3. Bydd Clerc y Llywodraethwyr yn trefnu bod gwrandawriad sylwadau yn cael ei gynnal cyn gynted â phosibl, a fydd yn cael ei gadeirio gan y Pwyllgor Cyflogau. Efallai y bydd gofyn i'r Pennaeth fynd i'r gwrandawriad i egluro ar ba sail y gwnaed yr argymhelliad.
4. Bydd yr athro yn cael rhwng 5 a 10 diwrnod ysgol o rybudd am y gwrandawriad sylwadau. Gall yr athro fynd i'r gwrandawriad i gyflwyno tystiolaeth, i alw ar dystion, ac i ofyn cwestiynau i'r Pwyllgor Cyflogau.
5. Bydd y Pwyllgor Cyflogau yn penderfynu a ddylid diwygio'r penderfyniad gwreiddiol, a bydd yn ysgrifennu at yr athro i roi gwybod am y canlyniad o fewn 5 diwrnod ysgol ar ôl gwneud y penderfyniad.
6. Os bydd yr Athro yn dal i fod yn anfodlon, gall apelio yn erbyn y penderfyniad hwn cyn pen 10 diwrnod ysgol ar ôl cael y llythyr yn rhoi gwybod iddo am y canlyniad gan y Pwyllgor, a hynny trwy symud ymlaen i Gam 3 y broses.

Cam 3 – Gwrandawriad Apêl

1. Dylai'r Athro nodi'n glir yn ysgrifenedig ar ba sail y mae'n apelio yn erbyn y penderfyniad, ac yna anfon y llythyr at Clerc y Llywodraethwyr cyn pen 10 diwrnod ysgol ar ôl cael y canlyniad ysgrifenedig.
2. Bydd Clerc y Llywodraethwyr yn trefnu bod gwrandawriad apêl yn cael ei gynnal cyn gynted â phosibl, ond fel arfer cyn pen 20 diwrnod ysgol ar ôl cael y llythyr yn rhoi gwybod iddo am yr apêl.
3. Dylai'r athro gael rhwng 5 a 10 diwrnod ysgol o rybudd am y gwrandawriad.
4. Dylai'r apêl gael ei chlywed gan y Pwyllgor Apeliadau Cyflogau, sy'n cynnwys o leiaf dri llywodraethwr cymwys nad oeddent yn rhan o'r penderfyniad gwreiddiol, neu os oedd y Pwyllgor Cyflogau gwreiddiol yn cynnwys mwy na thri aelod, gan yr un faint o leiaf â nifer yr aelodau ar y Pwyllgor Cyflogau hwnnw.
5. Bydd penderfyniad y Pwyllgor Apeliadau Cyflogau yn derfynol.
6. Ymhlith y rhai y mae'n ofynnol iddynt fod yn bresennol yn y gwrandawriad apêl y mae:
  - Y Cadeirydd ac aelodau eraill y Pwyllgor Apeliadau
  - Yr Athro a'i gynrychiolydd neu gyd-weithiwr (os oes rhywun gyda'r Athro)
  - Tystion ar gyfer ochr y cyflogai (os yw'n briodol)
  - Aelod o'r Pwyllgor Cyflogau gwreiddiol, a fydd yn egluro'r rhesymau dros y penderfyniad gwreiddiol
  - Tystion ar gyfer yr ochr reoli (os yw'n briodol)
  - Clerc y gwrandawriad
  - Yr Ymgynghorydd Adnoddau Dynol, er mwyn rhoi cyngor i'r Pwyllgor Apeliadau (yn amodol ar ddarpariaethau unrhyw Gytundeb Lefel Gwasanaeth)

Gweithdrefn enghreifftiol ar gyfer cyfarfodydd apêl ffurfiol

Bydd y Cadeirydd yn cyflwyno pawb, ynghyd â'u rôl yn y trafodion.

- Bydd yr Athro yn cyflwyno ei achos, gan gynnwys unrhyw dystiolaeth i'w hystyried ac unrhyw dystion y mae wedi galw arnynt;
- Gall aelodau'r Pwyllgor Apeliadau Cyflogau ofyn cwestiynau i'r Athro, a gall cynrychiolydd y Pwyllgor Cyflogau ofyn cwestiynau hefyd;
- Bydd cynrychiolydd y Pwyllgor Tâl yn datgan ei achos gan gynnwys y dystiolaeth a oedd yn sail i'r penderfyniad ac unrhyw dystion i gefnogi'r achos, os yw'n briodol
- Gall aelodau'r Pwyllgor Apeliadau Cyflogau ofyn cwestiynau i gynrychiolydd y Pwyllgor Cyflogau, a gall yr Athro ofyn cwestiynau hefyd;
- Gall y ddwy ochr wneud datganiad cloi os dymunant (yr athro yn gyntaf, ac wedyn cynrychiolydd y Pwyllgor Cyflogau). Ni ellir cyflwyno dystiolaeth newydd ar y cam hwn;
- Bydd y ddau barti yn gadael y gwrandawriad.
- Gall y Pwyllgor Apeliadau Cyflogau ofyn i'r Ymgynghorydd Adnoddau Dynol am gyngor (os yw'n berthnasol). Ar ôl i'r cyngor hwn gael ei roi, bydd yr Ymgynghorydd Adnoddau Dynol yn gadael y gwrandawriad ond gellir ei alw'n ôl i roi cyngor pellach (os yw'n berthnasol);
- Bydd y Pwyllgor Apeliadau Cyflogau yn ystyried yr holl dystiolaeth ac yn dod i benderfyniad terfynol;
- Bydd y Pwyllgor Apeliadau Cyflogau yn galw'r ddwy ochr yn ôl er mwyn rhoi gwybod i'r Athro am y penderfyniad (os yw'n aros am benderfyniad) neu, bydd yn dweud wrth y Clerc am ysgrifennu at yr Athro ar ran y Pwyllgor i'w hysbysu ynghylch y penderfyniad, a'r rhesymau drosto; a
- Bydd y Clerc yn rhoi gwybod i'r Awdurdod Lleol am y newid cyflog, os yw hynny'n briodol.

CYFRIFO CYFLOGAU AC AMSER ATHRAWON RHAN-AMSER

Mae'n rhaid i Athro rhan-amser gael **Amserlen Wythnosol Athrawon Ysgol (AWAY)**, ac mae'n rhaid talu cyfan o'r amserlen hon iddo.

Mae'n rhaid i bob ysgol greu AWAY ar gyfer pob Athro. Mae'r amserlen hon yn cyfeirio at oriau sesiynau ysgol sydd wedi'u hamserlennu ar gyfer addysgu, gan gynnwys CPA ond ac eithrio amseroedd egwyl, cofrestru a gwasanaethau.

Yna bydd Athrawon rhan-amser yn cael eu talu yn ôl eu hamser addysgu gwirioneddol, ac eithrio cofrestru, gwasanaethau ac egwyliau.

Er enghraifft:

Os yw'r diwrnod ysgol, ac eithrio cofrestru a gwasanaeth, yn para rhwng 9.00am a 12.15pm, ac eto rhwng 1.15pm a 3.30pm, gydag un egwyl 15 munud yn sesiwn y bore ac un egwyl 15 munud yn sesiwn y prynhawn, byddai'r AWAY ar gyfer Athro llawn-amser yn 25 awr. Pe bai Athro rhan-amser yn cael ei gyflogi ar gyfer y bore yn unig, gan weithio rhwng 9.00am a 12.15pm bob dydd, byddai canran yr wythnos addysgu a amserlennir yn cael ei chyfrifo'n 15 awr. Dangosir hyn isod:

	Sesiwn y bore (llai egwyliau, cofrestru a gwasanaethau)	+	Sesiwn y prynhawn (llai egwyliau, cofrestru a gwasanaethau)	x	Nifer y Diwrnodau yn yr Amserlen	=	AWAY	% yr AWAY
Llawn- amser	3 awr	+	2 awr	x	5 diwrnod	=	25 awr	100%
Rhan- amser	3 awr			x	5 diwrnod	=	15 awr	60%

Rhaid cynnwys **Amser CPA ac Amser Rheoli** wrth gyfrifo amser cyswllt dosbarth.

Amser dan Gyfarwyddyd – gall Pennaeth ddyrannu amser dan gyfarwyddyd i Athrawon rhan-amser (gydag amodau) fel cyfran o swydd gyfwerth ag amser llawn 1258.5. Gall Athrawon rhan-amser 'nawr gael eu cyfarwyddo i gyflenwi ar gyfer egwyliau, gwasanaethau ac amseroedd cofrestru, a hynny fel rhan o'u dyletswyddau dan gyfarwyddyd.

Ni ellir mynnu bod athrawon rhan-amser ar gael i weithio (naill ai ar gyfer dyletswyddau addysgu neu ddyletswyddau eraill) ar ddiwrnodau nad ydynt fel arfer yn gweithio. Fodd bynnag, gallant weithio trwy gydgytundeb â'r Pennaeth. Dylai unrhyw oriau ychwanegol o ganlyniad i hyn gael eu talu yn unol â chyflog arferol yr Athro.

Efallai y bydd gofyn i Athrawon rhan-amser gyflawni dyletswyddau, heblaw addysgu disgyblion, y tu allan i sesiynau'r ysgol ar y diwrnod y mae'n ofynnol i'r Athro fod ar gael i weithio fel arfer (pa un a yw'n ofynnol i'r Athro fod ar gael i weithio am y diwrnod cyfan neu am ran o'r diwrnod hwnnw fel arfer). Gall hyn fod yn rhan o'r amser dan gyfarwyddyd.

STRWYTHUR STAFFIO YR YSGOL

(Yr Ysgol i nodi manylion isod fel sy'n berthnasol ar yr adeg y bydd y Polisi Cyflogau hwn yn cael ei fabwysiadu gan y Corff Llywodraethu)